

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgőnycim: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARA 3 LEJ

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 72. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1933. március 30

Pogrom-programm

A szikratáviró és a rádió korszakában szárnya van minden eszméáramlatnak, amelyet valahol valamely felelős tényező elindít. S mert nemcsak a fizikai, hanem a szellemi és az erkölcsi akciónak is bekövetkezik a maga törvényszerűleg jelentkező reakciója, a technika csodái révén pár nap alatt az egész világot bevonhatják csataterük sikkjaiba az egymással birkózó eszméáramlatok. Így történt ez a német kormány gazdasági antiszemitizmusának zászló- és üzletbontása esetében: rövid pár nap alatt már visszhangzott a világ a reakció bojkottjának harsogó jelszavaitól. Egyik napról a másikra arra ébredtek a világ népei, hogy a Földtekét uira két táborra osztották az elszakadalt frázisok: egyfelől azok táborára, akik vallási elfogultságuk miatt állampolgár-társaik egzisztenciájára törnek, másfelől arra a hatalmas táborra, amely az azonos hit elszakíthatatlan szálai folytán demonstratív módon siet sorstársai segélyére. És érzékeny módon fenyegeti azt a hatalmat, amely saját hatáskörében kiadta a gazdasági „fajvédelem” vértelenül is halálos áldozatokat követelő rendeletét.

A rádió korszakában és a napisajtónak a technikai haladással lépést tartó fejlődési iramában egyáltalán nem meglepő jelenség, hogy a gazdasági világháború legújabb epizód-fázisának hullámai, politikai, gazdasági és faji országhatárokon keresztül megérkeztek Aradra is. Amint lapunk belső hasábjain jelentjük, több aradi kereskedelmi és ipari vállalat bekapcsolódott abba az óriási bojkott-frontba, amely Washingtontól Tokióig és Stockholmtól Capetownig hirdeti a maga harcát a német „Wirtschafts-pogrom” ellen. A vértelen, de annál súlyosabb harc eredményeit már az egymással szembenálló két csoport gigantikus aránytalanságai meghatározzák. Németország helyzetén aligha lendít ez a gazdaságpolitikára átszerelt antiszemitizmus, mert hiszen a német ipari termelés kolosszusai kinek adják el árúikat, ha nem az amugyis eléggé meggyengült külföldi felvevő-piacoknak? Abban az esetben pedig, ha a német áruk elleni bojkott-mozgalom kimélyül, a leromlott áruexport miatt újabb tömegek vesznek el mindennapi kenyerüket. Honnan egyensúlyozzák ki a német kereskedelmi mérleget, ha nem az export-importtételek milliárdos játéka által...? Az a hatalom, amely ezt a helyzetet provokálta, ideig-óráig megnyerheti a tömegek millióit, — de elveszti az értékek milliárdjait. S akkor féltő, hogy a rendszer elkerülhetetlenül ráomlik saját alkotóira.

Érthetetlen és okatlan okok állították elő a helyzetet a hatvanmillió lakosú Germániában, melynek zsidósága alig nyolcszáz-ezer lélekszámot számlál. Ha lemeztelenítjük a horogkeresztes jelszavak sokszor demagóg jelmezeit, azonnal élesen elénk mered a kérdés: ennek a nyolcszáz-ezernek egzisztenciája árán akarnak megélhetést adni az éhes hatvanmillió számára...? Gondolható-e csak egy pillanatra is, hogy a gazdasági pogromnak valóban komoly hasznát láthatja a német gazdasági élet...? A világ, amely tapsolt a bolsevista front energikus felgöngyölítéséhez, tapsra-készített kezeit most megdöbbenve csapja össze. Mert mindenki tudja, legyen az francia, angol, magyar, román vagy svéd, anglikán, orthodox, katolikus vagy zsidó, hogy a gazdasági érvényesülés tudáson, rutinon és összeköttetésekben emelt épületei nem faji pillérek nyugszanak és a pénzügyminiszteri szék, vagy az egyszerű üzleti-pult sikereit nem vallási, sem nemzetiségi kvalitások nem döntik el, — egyedül a tehetség.

A kényszervégrehajtások felfüggesztéséről szóló törvényt június 30-ig meghosszabbítják

A parlament megszavazta a költségvetést — 50 milliós hitel a hadügyminiszteriumnak. — Készpénzben fizetik a bel-földi tartozásokat

Bucurestiből jelentik: A képviselőház mai ülésén az államvasutak statumáról szóló törvényt tárgyalták, amelynek során Mirto miniszter elmondotta záróbeszédét, abban megállapította, hogy a statum úgy a szociális, mint az anyagi érdekeket kielégíti. Délután a költségvetést általánosságban 133 szavazattal 9 ellenében megszavazta a parlament. Azután a községek pénzügyi ellátásáról szóló törvény került tárgyalás alá, amelynek során Andrescu előadó ismertette, hogy a törvénnyel a községek régen óhajtott pénzügyi önkormányzata valósul meg. A törvénytervezet különböző új illetékek kivételére hatalmazza fel a községeket, melyek az előadó szerint a városok fejlődését vannak hivatva elősegíteni.

Constantinescu liberális képviselő az első felszólaló, aki a javaslat ellen foglal állást, mert szerinte az nem old meg semmit, miután

itt írjuk meg, hogy mint ismeretes az ingatlanok kényszervégrehajtásának és árverésének felfüggesztéséről szóló törvény április 30-ikán lejár. Az utóbbi időkben sok szó esett, hogy a moratóriumot a kormány meghosszabbítja. Bucuresti-i értesüléseink szerint, Popovici igazságügyminiszter most egyszakaszos törvénytervezetet készített el, amelyben úgy intézkedik, hogy a felfüggesztést június 30-ig meghosszabbítja. A törvényt már elküldte a legfelsőbb törvényelőkészítő bizottsághoz, amely azzal küldte vissza, hogy a törvényt kedvező referátummal látta el. Abból a tényből, hogy a felfüggesztés határideje: június 30-ika, arra engednek következtetni, hogy a kormány május végére a parlamentet rendkívüli ülésszakra hívja egybe és ennek keretében letárgyalják az új konverziós törvényt, de a parlament elé kerül a mezőgazdaság védelmére vonatkozó törvény is, amit már benyújtottak a parlamentnek.

Illetékes körökből származott hír szerint a kormány az állam 1932-es év bel-földi tartozásait készpénzben és nem állami bankokban fogja kifizetni. Madgearu miniszter a közeljövőben bizottságot nevez ki, amely megállapítja, hogy

mily sorrendben történjen az adósságok fizetése.

A Lupta értesülése szerint Maniu pénteken a fővárosba érkezik. Mihalache is hamarosan hazatér. A két vezér megérkezése után a nemzeti-parasztpárt vezérő-bizottsága ülést tart.

A Skoda-botrány miatt öngyilkos lett az első hadtest parancsnoka

„Felsőbb” parancsra cselekedett Zeletzky, a Skoda-művek letartóztatott vezetője — Memorandum a fogságban — Zeletzky érdekes védekezése

Bucurestiből jelentik: A lapok megemlékeztek már arról, hogy Zeletzky, a Skoda-művek letartóztatott romániai képviselője terjedelmes memorandumot készített a fogházban. Ez a védelmi irat tizennyolc oldal terjedelmű és igen érdekes részleteket tartalmaz. Zeletzky azt állítja, hogy sohasem követett el illegális cselekedetet, csak olyan ügyekkel foglalkozott, amelyek hozzátartoztak „különleges” megbízatásához.

Azokra a katonai jellegű okmányokra vonatkozólag, amelyeket a hadügyminiszteriumból tulajdonítottak el és amelyeket Batistei-uccai lakásának pénzszerkevényében találtak — Zeletzky szerint — semmi tudomása nem volt. Arranézve sem tud felvilágosítást adni, hogy kik loptatták el a hadügyminiszteriumból ezeket az okmányokat.

Az ő birtokában — folytatja védőiratában — csak olyan okmányok voltak, amelyek a hadsereg részére szállítandó anyagszükségletekre vonatkoztak és amelyeket a hadügyminiszterium tisztviselői bocsájtottak rendelkezésére.

A memorandum érdekes magyarázatát adja a pecsétek leszakításának. Szerinte gyermekei játszottak azzal a butoradarabbal, amelyre a katonai hatóságok a pecséteket alkalmazták. A gyermekek szakították le a pecséteket — mondja Zeletzky.

Érdekes a memorandumnak az a része is, amelyben Zeletzky kijelenti, hogy ebben az ügyben nem cselekedhetett saját akarata szerint. Egy másik „fensőbbes” személynek az utasításaihoz kellett alkalmazkodnia, akinek a parancsait teljesítenie kellett.

A vizsgálat különben folyik tovább. A ka-

A FILHARMONIKUSOK nagyszerű műsora

Vezényel: **BEUK LAJOS**
Jegyek: **SÁNDORNÁL**

APRILIS

4.

K E D D

ÉVZARÓ HANGVERSENYÉNEK biztosítja a sikert.

Szólista: **WEIL MAGDA.**
Mérésékelt árak.

tonai nyomozó hatóság azt az egyént igyekszik felkutatni, aki a hadügyminisztérium iratárából ellopta azokat az iratokat, amelyeket Zeletzky pénztárszékében találtak. A nyomozás során, egy volt főtitkár felére terelődött a gyanú, aki a kémkedés miatt elfogott Varzaru őrnagynak legjobb barátja volt. A hadügyminisztériumban Gellu Petrescu tábornok vezeti ezt a vizsgálatot, amely máris komoly nyomra bukkant.

A Zeletzky-ügy a szenátus előtt

A katonai ügyészség tegnap táviratozott Pilsenbe a Skoda-művek igazgatóságához és felvilágosítást kért Zeletzkyről. Együttal kérték azt a chiffre-kulcsot is, amelyet Zeletzky a levelezésnél használt, amidőn a cég bizalmas ügyeiben levelezett. Zeletzky — mint ismeretes — vallomásaiban többször hangoztatta, hogy minden cég titkos írás útján levelez belső ügyekről, nehogy tervei avatatlan kezébe kerülhessenek. Zeletzky szerint tehát ezeknek a bizalmas üzleti leveleknek nincs semmi jelentősége. A katonai ügyészség meggyőződése az, hogy a Skoda-művek szívesen adnak

meg bármilyen felvilágosítást, nehogy abba a gyanuba keveredjenek, hogy ez a világcég is bele van keverve a kémkedési ügybe.

A bucuresti-i Skoda-kirendeltség élére Zeletzky helyébe új vezető került és Kuska mérnök-igazgató, aki Bucurestibe érkezett, intézkedett, hogy a bucuresti-i képviselő egyik tisztviselője Pilsenbe utazzék a katonai ügyészség részére szükséges információkért és különböző adatokért. A kormány nem akarja az ügyet újból a Kamara elé vinni, mert a kérdés ugyanis *előbb a szenátus elé kerül, amint a vizsgálat megengedi.* Az ellenzéki vezeték azonban mindent elkövetnek, hogy a Zeletzky-ügy a Kamara elé kerüljön. A szenátusban elsőnek jelentkezett felszólalásra Averescu marsall, aki ma érkezett Bucurestibe. Ugyanúgy felszólal Rusinsky tábornok is, aki Samsonovici hadügyminiszterrel és Presan marsallal folytat ebben az ügyben tárgyalásokat. A katonai ügyészség egyébként állandó összeköttetést tart fenn Petrescu tábornokkal, aki a honvédelmi minisztérium megbízásából folytat vizsgálatot a Zeletzky-ügyben.

Sica Popescu tábornok főbelötte magát

Az esti órákban jelentik telefonon: A Skoda-botránynak halálos áldozata is van már, még pedig Sica Popescu tábornok, az első hadtest parancsnoka, aki Craiován, szerdán délután fél hatkor revolverlövessel befejezte földi életét. Az öngyilkosság híre óriási feltűnést keltett a fővárosban. Az Universul külön kiadásban jelentette az eseményt és a főváros lakossága nagy izgalommal fogadta a tábornok halálának hírére.

Sica Popescu tábornok, az első hadtest parancsnoka volt az, aki a hadügyminisztérium megbízásából a Skoda-műveknél az anyagmegrendelést eszközölte. A Skoda-ügy vizsgálóbírája kedden tanuként megidézte a tábornokot, akinek kihallgatása majdnem két órát vett igénybe. A kihallgatás eredménye nem került nyilvánosságra, csupán annyi vált ismeretessé, hogy a vizsgálóbíró, azonnal Sica Popescu tábornok távozása után, jelentést küldött a hadügyminiszternek.

Craiovából jelentik: Sica Popescu tábornok, aki kedden Bucurestiben tartózkodott, szerdán délelőtt tért vissza Craiovába. A tábornok szemmel láthatólag nagyon rosszkedvű és lehangolt volt. Délután fél hat órakor bezárkózott lakása szobájába és két revolverlövessel agyonlőtte magát. Mire a szobába behatoltak, már halott volt.

A szoba asztalán három levelet találtak. Az egyiket Presan marsallnak, a másodikat Condescu tábornoknak, a harmadikat Alta ez-

redesnek címezte az öngyilkos tábornok. Sica Popescu tábornok tragikus halála mély megdöbbenést váltott ki Craiova lakosságában.

Japán Németország mellé áll

Franciaország emeli a légi haderejét. — Lengyelország a kisantantban

Parisból jelentik: A légügyi miniszter előterjesztésére, a francia kormány elhatározta, hogy

légi haderejét egy színvonalra hozza szárazföldi és tengeri haderejével.

A kormány erre vonatkozó javaslatát, már legközelebb a parlament elé terjeszti. A francia lapok jelentése szerint Paul Boncour külügyminiszter, a leszerelési konferencia rövid szünetét arra akarja felhasználni, hogy tárgyalásokat folytasson Washingtonnal, Londonnal és Rómával.

sokat folytasson Washingtonnal, Londonnal és Rómával.

Londoni jelentés szerint a Daily Telegraph külpolitikai munkatársa, Beck lengyel külügyminiszter prágai és belgrádi utazásával foglalkozik. A lap megállapítja, hogy ez a körutazás állítólag Lengyelországnak azzal az óhajával áll összeköttetésben, hogy

a kisantant tagállamok sorába kíván lépni. Lehet, hogy ez igaz, — írja a Daily Telegraph — de lehet, hogy nem igaz. Tény az, — folytatja a cikk — hogy Lengyelország nem osztja azokat az aggodalmakat, amelyeket a kisantant Magyarországgal szemben táplál és ezért ebben az ügyben érdekeik nem azonosak. Az utóbbi idők azonban olyan eseményeket hoztak, — folytatja a cikk — amelyek más irányban Lengyelországot közel hozhatják a kisantant államokhoz.

Itt írjuk meg, hogy a japán külügyminisztérium környezetéből olyan nyilatkozatok hangzottak el, amelyekből kitűnik, hogy Japán rokonszenve az utóbbi események hatása alatt, Németország felé fordult. Japán, amely kilépett a Népszövetségből, Németországban szövetséges államot keres. Ez a magatartás annál feltűnőbb, mert a német külügyminiszter, a versaillesi szerződés elleni megnyilatkozása során, különösen arra helyezte a hangsúlyt, hogy

Németország visszahívja azokat a gyarmatokat, amelyek jelenleg japán fennhatóság alatt állnak.

Berlin igénye nem nyugszik a nemzeti jog alapelvein, hanem tisztán erkölcsi bázison. Érdekes, hogy Németországnak ez a határozott kijelentése sem másította meg Japán közeledésének őszinteségét, mert a japán külügyminiszter legutóbb tett nyilatkozata megállapítja, hogy a német kívánságok nem kedvetlenítik el Japánt és nem alkotnak válaszfalat a japán-német megértés elé.

Tizenöt áldozata van a lezuhant utasszállító repülőgépnek

Lehetetlenség megállapítani a katasztrófa okát

Londonból jelentik: A City of Liverpool katasztrófa mélyszéles megdöbbenést váltott ki egész Angliában. A légügyi miniszter ma a katasztrófa okainak kiderítésére Cooper ezredes, légügyi szakértő személynében vizsgálóbiztost nevezett ki, aki a mai nap folyamán már Dixmuidenbe utazott. Általános azonban az a vélemény, hogy a szerencsétlenség okait szinte lehetetlen megállapítani, mert a hatalmas utasszállító repülőgépnek csak egy romhalmaza van. Szemtanuk állítása szerint a gép a levegőben robbant fel. Érdekes megemlíteni, hogy öt perccel a szerencsétlenség bekövetkezése előtt a City of Liverpool rádiótisztje táviratot adott le, amelynek szövege a következő volt: „A fedélzetén minden rendben”. Öt perc múlva megtörtént a robbanás.

A ma megjelent londoni lapok borzalmas részleteket közölnek a City of Liverpool brüsszel-londoni utasrepülőgép katasztrófájáról. A vizsgálat még mindig nem derítette ki a szerencsétlenség okát.

A katasztrófa pontos megállapítás szerint 15 halottat követelt, akik között több ismert londoni egyéniség is van.

Charles Rowsell, az European Investment Co. londoni igazgatója elevenen égett meg. Azt mondják, hogy az igazgatónak ez volt az első repülőútja, mert irtózott a repülőgéptől.

A halottak között van Sir Thomas Rowald angol gyáros, aki üzleti uton volt Németországban, egy tizenhat éves német lány, Lotte Voss, Wimbledonba akart utazni a szerencsétlenül járt repülőgépén, szülei egy angol nevelőintézetbe írták és az iskola igazgatója a repülőtéren tudta meg német tanítványának katasztrófáját.

A londoni lapok megírták, hogy a repülőgép pilótája, Leleu kapitány hamarosan Londonban akart lenni, mert Brüsszelben táviratot kapott, hogy mire visszatér, felesége megszüli első gyermekét. Az egyik áldozatnak, D'Arden francia utasnak a családja éppen rádióval ült, amikor a speaker közölte a katasztrófa hírére és az áldozatok között felolvasta D'Arden nevét is.

Hitler beszéde a Németország elleni bojkot- mozgalomról

A kancellár szerint szükség volt az antiszemita-mozgalomra. — Számos zsidó ügyvédet és kereskedőt letartóztattak

Meg akarták mérgezni a düsseldorfi rohamcsapat összes katonáit

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány szerdán délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen Hitler kancellár is részt vett, aki Münchenből repülőgépen érkezett vissza a fővárosba. A minisztertanács tudomásul vette, hogy a braunschweigi helyzet tisztázódott és az egyetértést sikerült biztosítani.

A külföldi eseményekkel foglalkozott ezután a minisztertanács és sajnálattal vette tudomásul azokat a terrorcselekedeteket, amelyek a külföldön német állampolgárok és Németország ellen folynak. Megállapították azonban, hogy ezeket a manifesztációkat nem az illető nemzetek rendezik, hanem csak egyes rétegek. Hitler többek között kijelentette, hogy a Németország ellen indított harc nem érinti a német nemzetet, hanem csak a németországi zsidóságot sújtja.

— Ma is ezer és ezer plakátot terjesztnek London utcáin — mondotta Hitler — amelyek a német áruk elleni bojkottra uszítanak. Gépkocsik sokasága járja be London utcáit és tereit, amelyekben Németországot szidalmaznak. Newyorkban is tombol a németellenes agitáció, tovább folytatódik a bojkott és a pusztítás. Rádió, újságokban gyalázzák Németországot és kormányát — mondotta Hitler.

Hitler kancellár ezután annak szükségességét hangsúlyozta, hogy

meg kellett a zsidók hadjárata elleni akciót szervezni, mert ellenkező esetben az a népből tört volna elő.

Hymódon meglehet akadályozni az erőszakos megmozdulásokat és a mozgalmat a kormány által kívánt keretben lehet lefolytatni.

A minisztertanács ezután megszavazta a belügyminiszter javaslatát a birodalmi és a tartományi gyűlések összehangjáról.

Ennek értelmében a porosz országgyűlésen kívül valamennyi országgyűlést és tartománygyűlést feloszlatják.

Ez az intézkedés szombaton lép életbe.

Ma több vidéki városból érkeztek olyan hírek, hogy a rohamosztatok közbelépésére a zsi-

dó kereskedők bezárták üzleteiket. Egyes helyeken ez még a rohamosztatóságok megjelenése előtt megtörtént. Altonában, Stettinben, Lüneburgban és Eberswaldban már nem lehet nyitott zsidó üzletet találni.

Görlitzben számos zsidó ügyvédet és kereskedőt letartóztattak.

Németországban mozgalom indult meg annak érdekében, hogy az erkölcsellenes táncokat tanító táncinatókhoz vonják meg a működési engedélyt. A mozgalomnak eredménye mutatkozott és az erről szóló intézkedést már szét is küldték az illetékes hivataloknak.

A magyar kormány intézkedései a Németországból menekült kommunisták beözönlése ellen

A magyar Felsőház ülése. — A magyar agrártermékek és a külföldi ipari cikkek „Mindenütt panamisták!”

Budapestről jelentik: A Felsőházban Kállay földművelésügyi miniszter hatalmas beszédben ismertette a kormány gazdasági terveit és hangsúlyozta, hogy a földet föltétlenül meg kell a jelenlegi tulajdonosok részére menteni. A gazdák részére a kormány jelentős könnyítéseket kíván biztosítani. A kormány pénzügyi és gazdasági terveit egyébként a közeljövőben részletesen ismerteti a pénzügyminiszter. A javaslatot úgy részleteiben, mint teljes egészében a Felsőház elfogadta.

A földművelésügyi miniszter után Somssich László gróf emelkedett szólásra, aki a kereskedelmi szerződésekről beszélt és annak a nézetének adott kifejezést, hogy a falkontingens Ausztria részére kellene biztosítani, mert sem Csehszlovákia, sem Románia nem veszti át Magyarországot agrártermékeit. Németország

A Volkspartei című nemzeti szocialista újság szenzációs cikket közöl egy merényletről, amely — a jelentés szerint — el akarta pusztítani a düsseldorfi rohamcsapat összes katonáját. A cikk szerint a rohamcsapat közös konyhájába ciankált akartak becsémpészni, amellyel a katonák ételét meg akarták mérgezni. A politikai rendőrséghez még március huszadikán névtelen feljelentés érkezett, amely a rendőrség tudomására hozta, hogy méreggel és robbanás által el akarják pusztítani a nemzeti szocialisták összes vezetőit és tagjait.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított ebben az ügyben. A házkutatások során három és fél kilogramm cian-natront és 0.125 kilogramm kénsavat találtak. Ez oly horribilis mennyiség, hogy a felével Düsseldorfi lakosságát meg lehetett volna mérgezni.

A rendőrség letartóztatta Hilgrad Ágostont, aki Kölnben lakik és akinek a lakásában egész csomó vegyszert, kémiai szakmunkákat találtak. Az esetből kifolyólag eddig tizenöt letartóztatás történt, akik közül öt egyént visszatartottak, akiknek bűnrészessége beigazolódott. Hilgrad Ágoston a kommunista párt vezetőségi tagja volt. Valamennyi többi letartóztatott szintén tagja a kommunista pártnak.

elzárkózik a magyar mezőgazdasági termékek elől, ugyanekkor pedig nagymennyiségű ipari cikkeket helyez el a magyar piacon. Ezen a helyzeten sürgősen kell változtatni és Magyarországnak csak olyan államokból szabad ipari cikkeket vásárolni, ahol mezőgazdasági produktumai számára piacot talál. A külpolitikai kérdésekre áttérve, kijelentette, hogy örömmel fogadja Macdonald és Mussolini kezdeményezését, amelyet szerencsésen egészíti ki Gömbös nyilatkozata. Széchenyi Aladár gróf a belügyminiszterhez intézett interpellációt, akitől azt kérte, hogy milyen intézkedéseket fogantatott a kormány a Németországból menekülő kommunisták beözönlése ellen?

— Ezek a kifütyölt vörös patkányok most Magyarországot felé veszik útjukat és így próbálnak elhelyezkedni!

Keresztes Fischer belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány megtette a szükséges intézkedéseket a kommunisták beözönlése, vagy beszivárgása ellen és ebből a célból állandó és szoros összeköttetést tart fenn a német rendőrséggel.

A képviselőház ülésén a rokkantjavaslatot tárgyalták Somssich Antal gróf ellenzi a javaslatot és hangsúlyozza, hogy a rokkantnak magasabb jövedelmet kell biztosítani. Ha ezt az állam nem bírja, akkor hátra vannak a háborúban szerzett vagyonok, vagy akár a többi nagy vagyonok is, amelyeknek most áldozatot kell hozniuk. Somssich Antal végül annyira elragadtatta magát, hogy a következő kijelentést tette:

— Amerre az ember tekint, mindenütt csak panamistákat lát!

Erre a kijelentésre a felháborodás vihara zug végig a kormánypárti padsorokon.

Véres tüntetések Bécs uccáin

Verekezés a szövetségi tanács ülésén

Bécsből jelentik: A bíróság ma foglalkozott azoknak a horogkereszteseknek ügyével, akik az áruházak ellen tüntettek és több nagyáruház kiskasszákat betörték. A vádlottak közül ötöt felmentettek, míg a tüntetés vezetőit: Grillmayert két és fél hónapra, Fritzhumot két hónapra, két másik vádlottat négy hónapra, egyet pedig három hónapra ítélték.

A törvényszék épülete körül és végig az egész utcán, a kora délutáni órákban hatalmas néptömeg gyűlt össze, amely — amikor az ítéletet meghallotta — hatalmas tüntetésbe kezdett. A rendőrség szokatlan eréllyel avatkozott a tüntetésbe és sikerült a zajongó tömeget szétoszlatni. A tömeg a Kärtner-uccán ismét gyülekezett és tüntetve a Károly-tér felé vonult. A rendőrség itt is szembefordult az erősen megnövekedett tömeggel, de nem tudott eredményt elérni. Ezért segítséget hívtak. Egy szakasz lovasrendőr vonult erre a helyszínére.

a lovasrendőrök a tömeg közé lovagoltak és szétoszlatták a tüntetőket. Többet megsebesültek. Nyolc horogkeresztes tüntetőt a rendőrség letartóztatott.

Az uccai tüntetéssel egyidőben viharos események játszódtak le a szövetségi tanácsban. A nagynémet Schattenfroh tanácsos, a Deutsch-Österreichische Tageszeitung fő-

szerkesztője, tiltakozott a lapja ellen indított hajszá ellen. Erősen támadta a kormányt és az igazságügyminisztert gyávanak nevezte, mert nem jelent meg az ülésen, dacára annak, hogy tudomása volt a hozzája intézett interpellációról. Az egyik keresztény-szocialista képviselő a szónoki emelvény közelébe szaladt és hevesen gesztikulált. Egyesek úgy látták, hogy Schattenfroh tanácsost megütötte.

Erre nagy tumultus keletkezett a szónoki emelvény körül, amely verekezésé fajult. Az elnök csak nehezen tudott rendet teremteni és a kézitásának véget vetni.

Minden eddiginél jobb és gazdagabb műsor! Világsiker!

CORSO-mozgó!

MA PREMIER!

ANNY

ONDRA

BABY!

A film külön attrakciója

SINGING-GÖRLÖK

Közóhajnak engedve
MA d. u. 3 órakor

Táncol a kongresszus

Lilian Harwey, Willy Fritsch.
Jegy 10 és 20 lel.

Műsor előtt Bolváry rendezése: ROBERT STOLZ sétája Bécsben

PAAL JOB riportregénye:

„A Habsburgok trón nélkül“

A konopisti tündérekastély titkai...

Két boldog ember elhagyott otthona. — Muzem van ott, ahonnan Ferenc Ferdinánd és Hohenberg Zsófia elindultak a halálba. — Ismeretlen, megdöbbentő részletek a szerajevói utazásról

COPYRIGHT. Minden jog fenntartva.
Utánnymás tilos.

Konopist...

Régi nemesi kastély, Prágától autón egy óra alatt ott van az ember. Ma: muzeum van a monarchia utolsó trónörökösének kastélyában, husz esztendővel ezelőtt azt hitte mindenki, hogy Konopistból egykoron Ischl lesz... A kastély története a tizenegyedik századba nyúlik vissza. Negyvenöt esztendővel ezelőtt jutott Ferenc Ferdinánd birtokába, Wurmbrand gróf, a trónörökös nevelője vásárolta meg és Konopist az idők során a titokzatos életű Estel igazi otthona lett. Miramare csak kirándulohelynek számított, Schönbrunnba a kötelesség hívta Ferenc Ferdinándot, de Konopist az otthon jelentette a számára. Itt élt a családja, itt gyűjtötték meg a karácsonyfák színes gyertyáit, itt fogadta a barátait, itt ünnepelte meg a családi ünnepeket és Hohenberg Zsófia, az egykori Chotek ide menekült Montenuovo székfoglalói előtt. Az esztendő nyolc hónapját Konopiston töltötte el Ferenc Ferdinánd, a családja pedig majdnem mindig itt tartózkodott...

Meleg szeretettel, az izlése szerint rendezte be a trónörökös a kastélyát. És még ma is változatlanul úgy van ott minden, mint ahogyan volt azon a júniusi napon, amikor a konopisti állomásról elindult az udvari vonat Dél felé. A mosdóasztalon ott áll a beretváló-ecset, a könyvtárszoba asztalán a kinyitott könyv, aztán egy darabokra tört fotográfia a budoár-asztalon. Drab Johann, a kastély egykori portása meséli nekem:

Zsófia halállélelme

a szerajevói utazás előtt

— Csütörtöki napon utazott el Konopistból Ferenc Ferdinánd. Urnapja volt éppen. Szokása ellenére az egész udvartartást kirendelte ahhoz a kápolnához, amelyben évekkel ezelőtt egy Lourdesből hozott szent képet helyezett el. Doktor Sztanovszky, a benschauvi plébános csehiül prédikált, Pater Fischer pedig németül. És a trónörökös parancsára mindnyájunkat megáldottak. Ferenc Ferdinánd szomorú volt és levert. Délután utazott el... Egyedül...

— A hercegnő másnap szomorúan járt-kelt a házban. Bement a budoirjába. Az íróasztalon íveg alatt állott a férje portréja. Abban az időben olasz munkások dolgoztak a kastély körül, robbantották a sziklákat, mert Ferenc Ferdinánd építkezni akart. Egy szétrobbantott szikla szilánkjai bevették a hercegnő budoirjának ablakát, ledöntötték a trónörökös fotográfiáját az asztalról és darabokra törték az íveglapját. Hohenberg Zsófia felsikoltott és lájultan esett össze... Csomagolt és programmon kívül az ura után utazott... A rendes bécsi gyorsvonattal. Ferenc Ferdinánd nem is tudta, hogy a felesége is elkíséri utolsó útjára...

A budoirban ott áll ma is a fénykép, a rá-mából hiányzik az íveg...

Belépő-díj ellenében lehet csak megnézni a kastélyt. Egy invalidus kalauzol. Amikor noteszt és ceruzát veszek elő, figyelmeztet, hogy nem szabad jegyzeteket csinálni. Fotografálni is tilos... Hogy miért, ezt maga sem tudja. De szigorú rendelet intézkedik így...

A kápolnánál kezdjük meg a sétát. Az ol-tár valóságos remekmű: a tizenharmadik századból való és egy innsbrucki öreg templomból hozta el Ferenc Ferdinánd, aki különben a kastély régi berendezését teljesen kicserélte. A volt gazdák holmijából nem maradt meg semmi... A kápolnából hosszú folyosókon keresztül jutunk el a termekbe. A folyosók falán mindenfelé vadásztrofeák. Ferenc Ferdinánd híres és bátor Nimród volt. Aztán öreg fogvyerek és

exotikus nyilak, lijak, kardok, szigonyok Chinából, Jáva szigetéről. Ezeket földközi utazásáról hozta haza. A sarokban svéd ágyuk ab-ból az időből, amikor a svédek Prágát ostromolták...

Néma emlékek

egy boldogabb időből

Hatalmas park, közepén két hullámu tóval — egykoron hatyuk kergették itt egymást — veszi körül a kastélyt. Szeretettel berendezett hatalmas termek és intim szobák légiója követik egymást. Mutatják: itt lakott a német császár, aki gyakran volt vendége a ház urának, emel az asztalnál ebédelt, a teritőn még ma is láthatók a fantasztikus alakokkal díszített vázák, a császár porcellángyárából kerültek ki és II. Vilmos maga tervezte azokat. A nagy ebéd-lőben állandóan együtt étkezett a család: a szülők, a három gyermek és a németek ural-kodója. A mennyezeten gyönyörű freskó: a négy évszakot ábrázolja, a bejáratnál szemközt

Mária Terézia életnagyságu képe int felénk. A sarokban öreg hollandi kandalló, a csillárokat Velencéből hozta el az Estei főherceg. Az ebédlő mellett puritán egyszerűséggel berende-zett szobák. Mindenütt a Habsburgok hagyomá-nyos nyugóhelye: a vaságy... És mellette egyszerű, primitív mosdók...

A könyvtárszobáról még ma is meglátszik, hogy ezt sokszor használták. Zsófia életnagy-ságu képe a sarokban, egy magyar piktor, Koppány festette... Hatalmas gyöngy a her-cegnő gyakran, az ujján csillog a briliáns gyű-rű... És a kezéből sárga tearózsák esnek le a földre... Hamutartó és papirkosár elefántlábból, az elefántot kereken negyven esztendővel eze-lőtt lőtte Ferenc Ferdinánd Calawewaban. Hi-hetetlen értékű kincsek szerte-széjjel: emitt három kandeláber Salamon király templomá-ból, amott a kínai császár ajándéka, a falon Radetzky kék-fehér trombitája.

... Hallgat, miként a konopisti kastély...

A világ legnagyobb Szent György-gyűjteménye

Hatalmas, pompás terembe jutunk végeze-tül. A hosszú szalában van a világ legnagyobb Szent-György gyűjteménye. Több, mint ezer Szent-György emlékek sorakozik egymás mellé. Ferenc Ferdinánd husz éven keresztül a világ minden részén gyűjtötte ezeket az emlékeket és különös célja volt velük. Rajta kívül csak V. György angol király szedte össze a nagy vilá-gon a sárkánnyal harcoló szente vonatkozó emlékeket és Ferenc Ferdinándnak az volt a titkos célja, hogy 1934. őszén meghívja Konopistra a „barátját“, V. Györgyöt és megmar-tatja neki védőszentjének páratlanul szép em-lékeit. Ez a terv nem valósult meg, mert köz-bejött Szerajevó és 1914. őszén a „barát“ ágyul már farkasszemet néztek Ferenc Ferdinánd egykori hadseregével...

Az értékes gyűjtemény igen kiterjedt. A korai gotika kezdetleges korából a késői ba-roccig látjuk Szent-Györgyöt örökös harcában a sárkánnyal. Ismeretlen középkori mesterek primitív munkái osztják meg a helyet a renals-sance korának raffinált művészetével, a sarok-ban ott áll Anzengruber Anna egyszerű faágya, Tirolból, a támlán ovális paizsban a sárkánnyal harcoló Szent. A vitrinben Szent-György tallé-rok, aztán imádságos könyvek, címlapjukon az angol királyok védőszentjével, régi poros kéz-iratok, valamennyin a Szent-György pecsét,

rozsdás Szent-György pallósok, egykoron arra szolgáltak, hogy bűnös emberek fejét vegyék vele, ma... emlékek csak és azt igazolják, hogy Ferenc Ferdinánd figyelmét nem kerülték el.

Kevés idegen jön el Konopistba. A kicsiny fau, amely a kastélyt körülveszi, nem nyújt semmi érdekességet. A vidék sem valami különös látványosság. Pedig érdemes megnézni a ko-nopisti kastélyt, amely a maga régi emlékeivel érintetlenebbül maradt meg, mint a Hofburg Bécsben. És Ferenc Ferdinánd emlékezete me-legen él itt az emberek szívében. Szerették őt. Azt mondja nekem egy konopisti ember:

— Szigorú volt. És pontos. Nem szerette az idegen embereket. Amikor Konopistban tar-tózkodott, idegennek nem volt szabad reggel hét óra után mutatkozni az országuton. Fana-tikusa volt a rendnek. De igazságos ember volt és méltányolta a mások munkáját. A családja-nak élt. Rajongással csüngött a feleségem és a gyermekeim, rajtuk kívül talán semmi sem ér-dekelte ezen a világon...

... A szerajevói tragédia évforduló napján a konopisti parasztok kicsiny házaiban köny-nyes szemekkel gyűjtik meg az emberek a halovány mécsesét...

(Folytatjuk.)

Aradi betörő vakmerő garázdálkodása Temesváron

Az aradi és temesvári rendőrségnek karöltve sikerült elfogni a veszedelmes embert. — Számos nagyszabású betörést követett el —

A temesvári rendőrség ma délelőtt egy aradi származású, vakmerő betörőt tett ártal-matlanná. Szabó Endre 28 éves, munkanél-küli Aradon több bűncselekményt követett el, amikor a talaj égni kezdett a talpa alatt, mun-kahegyét Temesvárra helyezte át. Itt már sok-kal nagystilűbben kezdett dolgozni és egymás-után követett el kisebb-nagyobb betöréseket. Az ottani rendőrség az aradi rendőrséggel kar-öltve, nyomozni kezdett Szabó Endre után és ma délelőttre a nyomozás végre eredményes lett. Az elfogottat kihallgatták a rendőrségen, ahol kiderült, hogy Szabó Endre az utóbbi évek legnagyobb betöréseit követte el. Elő-szeretettel üzletekbe tört be, így a Szegall cipőkereskedésbe, ahol igen értékes zsák-mányra tett szert, a Heiszler cukrászdá-ban is járt, valamint Schamberger Mici belvárosi üzletét fosztotta ki.

A legnagyobb betörést a Hunyadi-uccá-ban lévő Rosenberg-féle ékszerüzletben követte el. Közvetlen kapuzárás előtt belopód-zott a házba és az ékszerüzlet alatt elhúzódó pincében bujt meg. Kapuzárás után, amikor a ház elcsendesedett, Szabó feltörte az üzlet hátsó vasajtáját és behatolt az üzletbe, ahol csak a legértékesebb ékszerdarabokat szedte össze. Néhány perc alatt kész volt a munká-val és a mintegy 10 ezer lej értéket képviselő ékszerekkel a zsebében, feltörte a szomszédos cukrászda ajtaját, kényelmesen elhelyezkedett és elfogyasztotta a cukrászda egész tészta-készletét. Közben a házmaster kaput nyitott, de nem vette észre a betörőt. Ezután a betö-rés után Szabó Aradra jött és itt bujkált egé-szen a legutóbbi temesvári nagy vásárig, ani-kor is visszautazott Temesvárra. Most azon-ban rajtavesztett.

HUNYADY KAROLY gróf több-száz milliós vagyonának sorsa

Hét uradalma és állandóan 80 - 90 millió lej értékű készpénze volt a soborsini várurnak — A hatalmas vagyon egyedüli tulajdonosa HUNYADY FERENC gróf

Széles körökben nagy érdeklődéssel olvasták az Aradi Közlöny szerdai számában gróf Hunyady Károly soborsini várur regényes életéről és váratlan elhunytáról megjelent tudósítást. A daliás természetű, erős szervezettű arisztokrata katasztrófájának legutolsó percéig nem tudta, hogy milyen közel áll a halálhoz, amely ugyyszólván óra alatt csendesen végzett vele. A nagy operáció következtében szívgyengeség lépett fel nála és ez okozta váratlan elmulását.

Az orvosi tudomány még most sincs tisztában azzal, hogy a grófnak milyen természetű vesebaja volt. Mező Béla dr. egyetemi tanár a kioperált részt magával vitte Budapestre és ott vegyelemezte, hogy pontosan kideríthesse: vajon nem rákos természetű volt-e a megbetegedés?

Soborsinban és a körzetéhez tartozó nyolc községben nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül a legnagyobb részvétellel vették tudomásul az egész környék jötevőjének tragikus halálát. A gróf holtteste a csodaszép ősi kastély szalonjában fekszik a pompázó tavasz-bódító illatú virágainak közepette... A Soborsinban tartózkodó Hunyady Ferenc gróf, az elhunyt egyetlen fia, már megtette az összes előkészületeket a széles keretek között végbemenő temetés iránt. Az elhunyt arisztokrata külföldi rokonai közül számosan vesznek részt a végtisztességen, a gróf Forray, a gróf Nádasdy, a gróf Lónyay és a Hunyady családból. A holttestet gróf Hunyady Károlynénak a parkban lévő tóparti sírhelye mellett hantolják el, amelynek örökzöld kárpitját sokezer holdas hatalmas erdőségek alkotják. A grófi pár hamvai örökké azon a regényes helyen porladnak, mert gróf Hunyady Ferenc elhatározta, hogy apja végakaratainak megfelelően a többévszázados gróf Forray-birtokon pihenjenek a szülei. A kastélynak és a hatalmas birtoknak megalapítója: apósa volt a most elhunyt gróf Hunyady Károly apósának: gróf Nádasdy Ferencnek.

Beavatott soborsini forrásból arról értesült az Aradi Közlöny munkatársa, hogy

a tragikus körülmények között elhunyt Hunyady Károly grófnak több százmillió lej értékű vágya volt, amelyből nyolcvan-kilencvenmillió lej részben külföldi valutában és értékpapirokban már tizenöt év óta külföldön van. A soborsini ingatlanok a vagyonának csak kis részét alkotják, mert hét birtokának legnagyobb része Magyarországon és Csehszlovákiában van. Mivel nem szeretett hosszabb utakat tenni, cseh-országi uradalmának legnagyobb részét nem is látta.

Birtokainak központi vezetése fiának kezében volt és úgy azok, valamint az aradi bérpaloták, a soborsini kastély és a községben lévő tizenhét lakóház régen a fia tulajdonában van. A végrendeletnek vagyon szempontjából tehát nincs is jelentősége. Azt is közölhetjük, hogy a grófi uradalom összes alkalmazottjainak 180 soborsini és környékbeli családnak existenciáját gróf Hunyady Ferenc tökéletes ember megértéssel továbbra is biztosítja és senkit sem mozdít el állásából. Általában minden változatlanul marad a mai helyzethez megfelelően.

Merényletterr Mussolini ellen

Rómából jelentik: A rendőrség a Palazzo Venezia előtt ma egy gyanúsán viselkedő embert vett őrizetbe, akinél megmotozása alkalmával egy forgópisztolyt találtak. Az őrizetbe vett embert Poggionak hívják, aki bevallotta, hogy merényletet tervezett Mussolini ellen. A hatósági orvosok megállapítása szerint Poggio elmebajban szenved.

ciáját gróf Hunyady Ferenc tökéletes ember megértéssel továbbra is biztosítja és senkit sem mozdít el állásából. Általában minden változatlanul marad a mai helyzethez megfelelően.

Gróf Hunyady Károly a legtakarékosabb arisztokraták közé tartozott. A vadászaton kívül semmiféle szenvedélye nem volt. Nem élt fényűző életet és vagyonának jövedelmét nem emberi célokra fordította: segélyezte az arra szorulókat és igen sok családnak adott nyugodt megélhetést. Birtokának szímvitelét állandóan gondosan átvizsgálta és híres volt arról, hogy a gazdaság összes könyveit naponta ellenőrizte.

Az elhunyt várur szívósságát meghatóan jellemzi az is, hogy az agrártörvény életbelépesésekor önként felajánlotta a vasúti állomás környékén és Soborsin egyéb helyein lévő szántóföldjeinek egy részét az ottani szegény lakosság számára. Ez alapon sok száz család házhelyeket kapott, amelyekre egy-két szobás házakat építettek és azokhoz néhány hold termőföld is jutott. Áldozatkészsége alig ismert határt. Például a soborsini csendőrségnek öt évvel ezelőtt teljesen díjtalanul átengedte egyik szép házát, amelyet azóta a közrend őrei használnak. Buzgó híve volt a római katolikus egyháznak és vallásos érzéstől áthatva a község közepén a saját költségén szép templomot is építtetett és márt kegyur gondoskodott a hitközség fenntartásáról.

B. L.

Nem kiárusítást
Nem üzleti megvásárlást
Nem végeladást
Csak a T. vevőkörzéség figyelmét
Prima árak beszerzésére
Szmutny mérsékelt árakban.

H I R D E T E K

Mellan (Forray-ucca) 4. Nádasdy-palota.
Tavaszi újdonságok nagy választékban.

Merényletet kíséreltek meg a Temesvár-bucuresti-i gyorsvonat ellen

Akadály a robogó vonat előtt. — A mozdonyvezető az utolsó pillanatban akadályozta meg a katasztrófát

Bucurestiből jelentik: A Temesvár-Bucuresti között közlekedő 16-os számú gyorsvonat ellen tegnap este merényletet akartak elkövetni, amelyet az utolsó pillanatban hiusított meg a mozdonyvezető ébersége. A gyorsvonat, amely menetrendszerinti időben hagyta el Donstrea állomást, teljes sebességgel, Crusova felé haladt.

A gyorsvonat, az utasok legnagyobb megdöbbenésére hirtelen megállt. Az erős megrázkódtatás miatt nyugtalanság vet erőt az utasokon, amit növelt még az a tény, hogy pillanatok alatt elérte a vonaton annak a híre, hogy merényletet kíséreltek meg a gyorsvonat ellen.

A mozdonyvezető az utolsó pillanatban vette csak észre, hogy a síneken hatalmas akadály tornyosul, amely egész bizonyosan a gyorsvonat kisiklását okozta volna. Nagy fadarabokat, köveket halmoztak fel a síneken,

ugy, hogy az akadály feltétlenül katasztrófát idézett volna elő.

Hogy a gyorsvonat mily végzetesen közel volt a szerencsétlenséghez, mutatja az a tény, hogy a mozdony, a Westing-fék alkalmazása ellenére, megsérült. Hajsza választotta el a gyorsvonatot a katasztrófától.

A sínekre halmozott köveket és fadarabokat a vonat személyzete és a közönség, közös erővel eltávolították és tíz perc múlva a gyorsvonat folytathatta útját. Crusov állomáson a gyorsvonat vezetője jelentést tett az esetről. A csendőrség azonnal kiszállt a helyszínre és megkezdte a nyomozást. Jelentést küldöttek még a jablonicai csendőrségnek is, ahonnan szintén kiszállt a helyszínre egy különítmény. A csendőrség átkutatta a merénylet színhelyéhez közelálló összes községeket, mert azt hiszi, hogy a tettesek feltétlenül megfordultak egyik, vagy másik községben.

THERMOGÈNE
meleget fejleszt és leküzd a
köhögést, légcsőhurutot, gripet, a
rheumát és idegfájdalmakat.

Háztartási utasítás: A Thermogène-t a fájós helyre tenni és ügyelni, hogy a vatta feszessen a bőrön feküdjék. Erősebb és gyorsabb hatás elérésére elegendő, a vattát egy kevés vízzel vagy szeszszel megnedvesíteni.

Vásárlóképviselő: **I. DILLAN**
Bukarest, str. Pitar Moș, 4
NAGY DOBOZ: Lei 33
KIS " Lei 22

A világ összes gyógyszerüzleteiben és drogueráiban kapható.

Osszeesküvés a szovjet ellen

Szovjetvezéreket vettek őrizetbe

Rigából jelentik: Magyaránnyu összeesküvést lepleztek le a szovjethatóságok. Az összeesküvést a kommunista-párt jobboldali szárnyának tagjai akarták végrehajtani. A GPU 150 embert vett őrizetbe, akik között a szovjet számos vezető-hivatalnok is szerepel. Három szovjetvezért: Rykowitz, Tomskit és Bucharint a lakásukon őriznek.

Az összeesküvés szervezőinek a jelenlegi kormány és főleg Stalin megbuktatása volt a célja és gyakorlati programul az 1921-beli NEP-politika folytatását tüzték ki. Mint ismeretes, Rykow, Tomski és Bucharin még nemrégiben hűségnyilatkozatot tett Stalinnal szemben, a hatóságoknak az a véleménye, hogy ezzel félre akarták vezetni a kommunista-párt ellenőrző szerveit és a GPU embereit. Ez a hűségnyilatkozat egyébként egy másik jobboldali összeesküvés leplezése után látott napvilágot. Ezt az összeesküvést Smirnov vezette. Ez az összeesküvés főleg a rekrutákat akarta céljainak megnyerni és az egész országban széles gyökereket eresztett.

H I R E K

Ez a kutya eladó...!

Az esti korzó forgatagában már napok óta méltó feltűnést kelt az a hatalmas, előkelő nyugalommal sétáló kutya, amelyet egy suhancgyerek vezet pórázon a korzózók között. Talán a kutya nem is olyan rendkívüli „jelenség”, kísérője sem, csupán a szép dogg nyakába akasztott tábla az, amely magára vonja az emberek figyelmét. A táblán nagy, könnyen olvasható betűkkel ez a szó áll: „Eladó”. Magyarul és románul, mint valami mozireklám, vagy színházi plakát felirata... A két áramlatban lefelé sodródó sétálgatók meg-megállnak a nagyokat lépkedő hatalmas dogg mellett, elnézegetik és hangosan megjegyzik: „Ez a kutya eladó”...

Kálmán Jenő regénye, amely a Színházi Életheben látott napvilágot, általános népszerűsége emelkedett, az emberek, akik — sok szabadidejük lévén, talán tulságosan is sok — esti sétájuk alkalmával jólesően gondolkodnak vissza a közelmúltban olvasott regényrészletekre és eltűnődnek azon, hogy — megelvenedett íme előttük a regény egyik főalakja — a kutya... Muki kilépett a humoros, derűs regény lapjai közül és az élet, a realitás nagytűvegén keresztül átalakult, megváltozott. Itt sétál előttünk hatalmas léptekkel az apró kicsi Muki-kutya ellentéte, a nagy dogg, amely csak az „M” betűt tartotta meg monogrammjául: Motornak nevezik... Nagyon korszerű neve van és korszerű rajta a tábla is: „Eladó!...”. Az adásvételhez azonban vevő is kell, az pedig egyelőre késik... Állítólag 1500 lejt kínáltak már érte, de gazdája csak 2000 lejtért hajlandó lemondani róla. Így aztán ott sétálgat egyelőre Muki-Motor az aradi korzó esti fényzőnében...

— IDŐPROGNÓZIS: Északi szél, némi lehűlés, változó felhőzet, de eső nem valószínű.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Ma utoljára: A TITOKZATOS KÉZ. Izgalmas bűnügyi dráma. Főszerepekben: CHARLOTTE SUSA, PETER VOSS és FRITZ RASP.

SELECT MOZGÓ: MARY ANN IZRAEL ZANGWILL végtelenül bájos filmváltozata. Főszereplők: JANET GAYNOR és CHARLES FARRELL. (Ma utoljára).

JÖN: ARSENE LUPIN MAURICE LEBLANC nagysikerű darabjának NÉMETNYELVŰ filmváltozata. Főszerepekben a két BARRYMORE-üvér: JOHN és LIONEL és a legújabb Metro-sztár: KARIN MORLAY.

JÖN: HUSZÁRSZEREM. A szezon leg sikerültebb németül beszélt katonaszeretlje. Főszereplői: FRITZ SCHULTZ, URSULA GRABLEY, PAUL HEIDEMANN, IDA WÜST és HUGO FISCHER-KÖPPE.

— A király vadászaton. Bucurestiből jelentik: A király Bratianu Dinu meghívására Vlasca megyébe utazott, ahol Bratianu vadászterületén nagyszabású vadászaton vesz részt.

Legjobb szabású öltövények és felöltők
RENDI-nél, Pista Avram Janou 21.

— Világosságot derítenek a gégetükörpanamára. Az Univerul rendkívüli kiadásának jelentése szerint az igazságügyminiszter intézkedésére, Dumitrescu bucaresti-i vezetőügyész és Constantinescu vizsgálgató Berlinbe utaztak, hogy az esztendő óta folyó gégetükör-panama ügyében teljes világosságot derítsenek. Mint emlékeztetés, Lupu közegészségügyi miniszter rezsimje alatt pattant ki a panama dolga.

Építkezéshez

fenyő- és műasztalosok, léc, padolat, deszka, kerítésoszlop, eszerépatb.

legolcsóbb

AUFRICHT fatelepén,

Cal. Victoriei 1-2.

Jutányos gépfamegmunkálás.

Orvosi kozmetikai intézet

— Meggyilkolta férjét Lipcséből jelentik: A szászországi Langenbergsdorf rendőrségén ma megjelent Beerenwald lakatos felesége, aki bejelentette, hogy megölte az urát. A rendőrség emberei kiszálltak a helyszínre és a konyhában megtalálták a meggyilkolt lakatost, akinek a fejét vágta le a felesége. A gyilkosság oka az évek óta folyó családi viszonyokra vezethető vissza.

JOHN BOLES ÉS IRENE DUNNE

— Franciaország fizetni akar Amerikának. Párisból jelentik: Paul Boncour külügyminiszter szerdán a minisztertanács ülésén kijelentette, hogy Franciaországnak meg kell fizetnie az Egyesült-Államoknak a legutóbb elmaradt annuitási részletet. Annakidején Paul Boncour ugyanezt hangoztatta Herriot miniszterelnökkel együtt. Herriot kormányelnök azért bukott meg, mert Amerikának fizetni akart. Jogos ezért az a kérdés — írják a lapok — Paul Boncour-t nem-e fogja hasonló sors érni, ha kitart amellett, hogy Franciaországnak fizetnie kell a háborús adósságát az Egyesült-Államoknak.

SLAGER DALOKAT ÉNEKEL A

— Beszüntették a munkát a Ford-művek. Washingtonból jelentik: A Ford-művek munkásai, — mint arról beszámoltunk, — Degenhamban hétfőn sztrájkba léptek. Az üzemek igazgatósága elhatározta, hogy a munkát beszünteti, a műhelyeket bezárja és ennek a határozatnak a következtében ma reggel már azokat a munkásokat sem engedték dolgozni, akik pontosan jelentkeztek eddigi munkahelyeiken. Az intézkedés nyomán tízezer munkás veszti el kenyerét.

VAGYAK UCCAJA LEGKÖZELLEBBI PREMIERJÉN AZ URANIABAN!

A hazafias Doug és Mary

Az amerikai lapok dícsérő kommentárokkal emlékeznek meg Douglas Fairbanks és Mary Pickford egy hazafias megnyilatkozásáról. A híres sztár-pár most a Rivierán tartózkodott. Egy francia hajósvállalat felajánlotta nekik, hogy az Ile de France fedélzetén ingyen viszi őket haza, New-Yorkba. Doug és Mary visszautasította az ajánlatot, mondván:

— Semmi szíveséget nem fogadunk el a franciáktól mindaddig, amíg Franciaország nem fizette ki adósságait az Egyesült-Államoknak.

— Szerencsétlenség Resicán. Resicáról jelentik: A Resicai Vasgyár telepén súlyos szerencsétlenség történt. A vasöntőde mellett elvezető síneken tolatást végeztek, amikor Gelsinus öntőde-mester át akart menni a síneken. A mozgásban lévő vagon a kocsik ütközője és az állandó ütköző közé szorította a munkavetőt, aki jobb lábán súlyos sérülést szenvedett. Az öntőde-mestert azonnal kórházba szállították.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától. Olcsó!

— A filharmonikusok jövő keddi bucsuhangversenyén Brahmsnak, a nagy német ujromantikus zeneköltőnek klasszikus magaslatoikon mozgó alkotását: a D-dur hegedűversenyt fogja játszani nagy zenekari kísérettel Weil Magda hegedűművész, akinek nemes stílusa és nagyvonalu művészi hegedűjátékában már régen gyönyörködhettünk. Ez a hegedűverseny, mely a nagy hegedűművész: Joachim és Brahms szoros barátságának a szülötte, a Beethoven hegedűkoncert mellé sorakozik értékben és szépségben. A koncert virtuóz partíja — részben mert nem a hegedű művésze, hanem zongorista irta — részben mert a nagy Joachimnak íródott, hatalmas technikai nehézségeket tartalmaz, amelyek miatt csak férfi-virtuózok játszották leginkább. A szólista művész olyan virtuóz készséggel játsza a hangversenyt Herrmann gyönyörű kadenciájával, hogy ez felejthetetlen élménye lesz a hallgatóknak. Mozart, Debussy, Strauss Richard és János művei szerepelnek még a Shuk Lajos kiváló dirigensi pálcája alatt játszó filharmonikusok műsorán.

ARAD, Str. Románului (Zrinyi-u.) 14. Szőrtelenítés, szemöldökeltávolítás, arcápolás (olcsó bérletben is.) Esti kikészítés. Külön tisztviselői árak.

A hitlerizmus pszichológiája

Scheurmann Oszkár dr. aradi előadása.

Scheurmann Oszkár dr. német hírlapíró, a Zsidó Távirati Iroda munkatársa szerdán este tartotta meg előadását a németországi állapotokról, a Zsidó Nemzeti Szövetség aradi egyesületében.

— A nemzeti szocialista fajvédelmi mozgalom alapja egészen paradox — mondta az előadó — hiszen az egész német nemzetnek csupán egy százalékát képviseli a zsidóság. Hitler csupán véletlennek köszönheti karrierjét: annak, hogy a német néptömegnek annyira elkeseredettek, hogy bármily új mozgalomra hajlamosak. A hatmillió német munkanélküli forrongó hangulata reményre áhitozik, akármire, ami számukra kenyeret ígér.

— A németországi zsidóság — mondotta az előadó — lethargikus állapotban hagyta a viszonyokat a mai helyzetig fajuk. Ez a tény a német zsidóság nagyfokú nemzedék-asszimilációjának tudható be. Most azonban az egész zsidóságnak le kell vonnia a maga tanulságait és egyesülniök kell az erőszak megfélézésére, ha kell, bojkottal is.

Az előadást, amely komoly tetszésre talált, a hallgatóság nevében dr. Dohány köszönte meg.

Ongyilkos lett Budapesten egy temesvári rádiókereskedő

Budapestről jelentik: Megdöbbentő öngyilkosság történt szerdán éjszaka Budapesten. A Stefánia-ut egyik padján felfelötte magát Steiner Nándor, 45 éves temesvári rádiókereskedő. Steinert nemrégiben kiutasították Temesvárról, ahol sógorával együtt rádióüzletet vezetett. A kiutasítás következtében édesanyjával együtt el kellett hagynia Románia területét és Budapestre költözött, abban a reményben, hogy a kiutasítást hatályon kívül helyezik. Temesvárról hétfőre várt levelet, amelyről ismerőseinek azt mondta, hogy életbevágó jelentőségű lesz. Ez a levél nem érkezett meg és ebből Steiner arra következtetett, hogy az ismételt intervenciónak sem volt eredménye. Budapesten nem tudott elhelyezkedni és ezért a halálba menekült.

Városi szabályrendelettel szabályozzák az aradi prostitúció kérdéseit

Aradváros egészségügyi bizottsága szerdán délután tartotta rendes ülését, amelyen vendékként megjelent dr. Moga Romulus rendőrkezes, valamint Valean Dumitru rendőrkormányzó. Az egészségügyi bizottság egyetlen érdekességű tárgysorozati pontjaként a megjelent orvosok és hatósági vezetők tovább foglalkoztak azoknak az intézkedéseknek terveivel, amelyeket a venerikus betegségek terjedésének leküzdése érdekében, a prostitúcióval kapcsolatosan fogantatási szándékoznak.

Tartalmas és tanulságos, szakszerű viták után, a város egészségügyi bizottsága elhatározta, hogy a prostitúció kérdését Aradon, az új egészségügyi szempontoknak megfelelőleg, egy külön városi szabályrendeletben fogja rendezni és ebben intézményesített határozza meg majd a rendőrileg nyilvántartott nők lakhatási és közlekedési lehetőségeit.

— Epe- és májbetegségeknek, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkítő tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Védelmi intézkedés készül a német áruk ellen. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb kontingentálási bizottság ma foglalkozott azokkal a német vámintézkedésekkel, amelyek a román áru német behozatalát érzékenyen érintik. Ugy határozott a bizottság, hogy a sérelmeket a kormány elé terjeszti és esetleg emiatt a kormány hasonló védelmi intézkedéseket tesz a német áruk ellen.

Meghalt Molnár Jenő, a „Borsszem Jankó” szerkesztője

A magyar újságírás gyásza

Budapestről jelentik: A magyar főváros újságírói társadalma osztatlan és őszinte részvétellel fogadta a hírt, hogy dr. Molnár Jenő, akinek patinás neve már évtizedek óta a magyar újságírás és irodalom homlokzatán ragyogott, kedden este a zsidókórházban hirtelen elhunyt. Molnár Jenő néhány nappal ezelőtt még teljes egészségnek örvendett és kollégái körében vidáman tárgyalta a politikai eseményeket. Két nap előtt influenzában megbetegedett, az influenzából pedig tüdőgyulladást kapott. Hétfőn este beszállították a zsidókórházba, ahol kedden éjszaka, minden orvosi igyekezet ellenére, elhunyt. Dr. Molnár Jenő aránylag fiatalon, karrierje csúcspontján, újságírói, publicistai működésének aranykorában tette le a tollat örökre. Ötvenkét esztendő volt s ebből az öt évtizedből hármat az újságírás mellett küzdve, briliáns tollal vezében töltött el.

Dr. Molnár Jenő újságírói pályafutását Szegeden kezdte. A Szegedi Napló szerkesztőségében dolgozott Tömörkényi Istvánnal és Móra Ferencel együtt. Később Vázsonyi Vilmos felhívta Budapestre a „Polgár” szerkesztőségébe, onnan átlépett az első modern bulvárlaphoz, a „Nap”-hoz, amelynek szerkesztője lett. Mikor a „Nap” megszűnt, több külföldi folyóirat és napilap állandó levelezője lett. Munkatársa volt a Magyar Hírlap-nak éveken keresztül, majd a Budapesti Hírlap-hoz került s legutóbb a Kis Újság-nál dolgozott Budapesten. Molnár Jenő újságírói és politikai működése legnevezetesebben a „Borsszem Jankó”-hoz, elnevezésű országos nagy népszerűsége szerzett politikai éklaphoz fűződik. Amikor Ágai Adolf, a lap megalapítója megvált annak szerkesztésétől, Molnár Jenő vette át és azóta — kisebb megszakításokkal — halála napjáig ő volt a szerkesztő-tulajdonosa ennek a kitűnő vicclapnak.

Molnár Jenő azonban nemcsak mint politikai riportert, vezércikkíró, színházi kritikus, vagy színes cikkíró volt tehetséges, hanem mint költő is. Három verseskötete jelent meg, azonkívül chansonokat, szindarabokat, operettlibrettókat is írt. Több nagysikerű francia darabot fordított magyarra s éveken át volt főtírkára a Magyar Színvadi Szerzők Egyesületének is. Erdélyben tavaly volt körutón, de több ízben járt azelőtt is Aradon, ahol nagysikerű előadásokat tartott. Halála érzékeny veszteség a magyar újságírás terén.

Vita az elrontott váltók beváltása körül. Az Aradi Közlöny hetekkel ezelőtt közölte, hogy a pénzügyminisztérium új rendszert honosított meg az elrontott váltóúrlapok értékének visszatérítéséről, illetve becsérléséről. Eszerint az elrontott váltóúrlapokat kötegenként kell a monopóliumhivatalnak összegyűjteni és a pénzügyigazgatóság illetékgyosztályának bemutatni. Mostanában számos olyan úrlapot is értékesíteni akartak, amelyeken valamely cégnek a bélyegzője szerepelt. Mivel vitás volt, hogy ezeket becsérlés céljából elfogadhatja-e a pénzügyigazgatóság, a legilletékesebb fórum most úgy határozott, hogy az ilyen váltók is érvénytelenek, tehát az ellenértéket a kincstár köteles kifizetni.

Idegzsába csúsz gyötrel? Kérjen orvosától
Algosan pasztillát.

— **Inzultus következtében elvesztette szemvilláját egy aradi származású szalontai újságíró.** Nagyváradról jelentik: Felháborító brutaritásnak esett áldozatul az aradi származású Reményi Sándor, aki a közelmúltban a „Szalontai Lapok”-ban cikket írt egy szalontai rendőrtiszt botrányáról. A cikknek következményei nem a botrányt okozó rendőrtisztre, hanem a szerencsétlen aradi származású Reményire nézve lettek súlyosak, mert a rendőrtiszt néhány nap múlva rátámadt Reményi Sándorra és öklével fejbévigta. A szerencsétlen fiatalember, aki egyik szemére vak, míg a másikon hét dioptriás szemüveget viselt, nem tudott védekezni a durva támadás ellen, csupán megrémülve tapasztalta, hogy az inzultus után másik szemére sem lát. Budapestre akart utazni, azonban nem kapott utlevelet és így kénytelen volt hazamenni szülőihez Szatmárra. Itt azonban már késő volt minden segítség, mert teljesen megvakult. Három orvos bizonyítványa igazolja, hogy Reményi az incidens következtében veszítette el másik szemvilláját is.

— **Baleset az uccán.** Tegnap az esti órákban Gelai József kocsiával a volt Kazinczy-uccában haladt, amikor a kocsis hátsó részét egy másik vágatató teherkocsi elkapta. Gelai kocsija az üsszelitközés következtében felszaladt a járdára és elhúzott az ott sétáló Bunda Fliz 10 éves kis iskolásleányt. Szerencsére a kisleány az ijedségen kívül csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Az eljárás megindult, annak kiderítésére, hogy kit terhel a balesetért a felelősség.

— **Aradi rendőri hírek.** A rendőrség ma elfoglalta Broaz Miklós 19 éves és Dragan János 21 éves aradi lakosokat, akik — mint azt a nyomozás megállapította — kifosztották Barna János, Str. Campu Linistei lakos lakását. Az elfoglaltakat őrizetbe vették és valószínűleg a közeli napokban átkísérik őket az ügyészségre. — **Radvics József, Str. Salfar 16. szám alatti lakos** feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az udvarában elhelyezett értékebb holmikat, valamint majorsága egy részét ellopták. Az ügyekben a rendőrség bevezette a nyomozást.

— **Súlyos csapás érte az aradi önkéntes és astragvári tűzoltóságot.** Bina Viktor, aki az aradi önkéntes tűzoltóságnál 20 és az astragvári tűzoltóságnál 10 évet töltött, hosszas szenvedés után 51 éves korában elhunyt. Bina egyike volt a legügyesebb tűzoltóaktívszereknek, egyben a legmerészebb mászó és ugró, aki a gyakorlatokon nem egy ízben ugrott le a tűzoltólaktanyában lévő mászótorony harmadik emeletéről az ugrópontyvába. Temetése f. hó 30-án, délután fél három órakor lesz az alsótemető halottasházából, amelyre az összes aradi tűzoltók testületileg vonulnak ki. Halálát özvegye és fia gyászolja.

Intenzív
nátha, főrak és mandulagyulladás
elkerül, bárendszerezés szövegát
Anacot, pasztillát

— **Adományok** Mohácsi János családjának. Megdöbbentve olvasták városunkban az Aradi Közlöny híradását a simándi országúton megfagyott szerencsétlen Mohácsi János családjának nyomoráról és arról a kétségbeesett helyzetről, amelyben Mohácsi három gyermekét, feleségét és öreg édesapját hagyta. A valamikor jobb napokat látott iparosember kénytelen volt hajcsárkodással keresni meg a kenyeret családja részére és a március 21-iki hírtelen támadt éjszakai hóvihár alkalmával — mint jelentették — megfagyott Simánd határában. A kenyerkereső nélkül maradt család nyomora megkapta néhány érzőszívű ember lelkét és a mai napon pénzadományokat küldtek be az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, hogy juttassuk el a nyomorgó családhoz. A pénzadományokat itt nyugtázzuk: Az aradi Uriányok Mária-Kongregációja nevében dr. Wild Endre, a kongregáció lelki vezetője 500 lejt, Perlaki Kálmán 100 lejt és Aggályi János 60 lejt küldött. Összesen tehát 660 lejt átvethet özv. Mohácsi az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **Fá-e a gyomra? Nincsen 10 étvágya?** Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerésztára

Szívesen látja Önt
Az aradi V. (operett-) Székben 3 órakor Szor.

Husvét első, második és harmadik estéjén a VÁROSI SZÍNHÁZ-ban

ORFEUSZ A POKOLBAN!

* URANIA *

Ma, csütörtökön 5, negyed 8 és negyed 10 órakor a legzesebb és legbájosabb operett:

Boldog szívek

Ábrahám Pál győztes ze éje

Magda Schneider, Herman Thimig, Lee Parry, Georg Alexander, Bárony Rózsi.

Délután 3 órakor MATINÉ

8. — Lej Átlagos helyarákkal:

MATA HARI

a franciák által 1917-ben kivégzett kémmő élete. Greta Garbo, Ramon Novarro németül beszélő filmje.

Jön: FANNY HURST pályadíjat nyert erkölcsregénye filmen.

Döntött a pénzügyminiszter az aradmegyei új adókerületek és fiókadóhivatalok sorsáról

Mint ismeretes, a pénzügyi törvények alapján országsszerte teljesen újjászervezik az adóhivatalokat. Aradmegyéet is igen közélről érinti ez, mert teljesen új alapon végezték el a hivatalok szervezését. A pénzügyminisztérium ma arról értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy az aradi három adóhivatalon kívül Aradmegyében a következő helyeken szervezik meg az új adóhivatalokat és a fiókhivatalokat (agentiák): Főadóhivatalok lesznek április 1-től: Buteni (Buttyin) községben, amelyhez Halmagy és Borossebes agentiai fognak tartozni. Ineu adóhivatalához csatolták a pankoai és szentannai — Radna adóhivatalához a soborsini, Kisjenő főadóhivatalához a székudvari és seprősi, a rovinei (pécskai) főadóhivatalhoz a nagylaki, az ujaradi adóhivatalhoz pedig a kurticsi fiókadóhivatalt kapcsolták. Aradmegyében tehát hét főhivatal és tíz agentia működik április 1-től. A hivatalok vezetőinek személyére nézve még nem történt döntés.

— **A hatvan tagu aradi Gutenberg-dalkör** április hó másodikán rendezti nagyszabású hangversenyét. A műsoron a zeneirodalom legértékesebb művei szerepelnek. A vegyeskar zenekari kísérettel Tannhäuser „Bevonulási indulóját” és az Aida monumentális győzelmi himnuszát énekli, a férfikar pedig Beethoven „Fidelio” c. operájából a „rabok karát” adja elő zenekari kísérettel. A befejező műsor-számként Mendelssohn befejezetlenül maradt operája, a „Loreley” szerepel műsoron. A ragyogó hangversenyt Fekete Tivadar író konferánsza vezeti be.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleményei.** Ismételten értesítjük egyesületünk összes tagjait, hogy évi rendes közgyűlésünket folyó évi április hó 2-ikán, azaz vasárnap délután 3 órai kezdettel, a városháza nagytermében fogjuk megtartani. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület 1932. évi tevékenységéről. 3. Pénztári jelentés. 4. Felmentvény kérése. 5. Új tisztikar és választmány megválasztása. 6. Indítványok. Kérjük tagjainkat, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni szíveskedjenek, mely alkalommal tagsági könyvüket magukkal hozni el ne mulasszák. Azok a helybeli és vidéki tagjaink, akik bármily okból a közgyűlésen személyesen meg nem jelenhetnek, meghatalmazás útján is képviseltethetik magukat, egyik tagtársuk által. Ez alkalommal tájékoztatás végett közöljük, hogy a CFR vezérigazgatósága a folyó évi 640. számú „Hivatalos Lapban” közzétett 22.519—933. számú rendelettel, mindazon CFR nyugdíjas részére, akik az 1916—1932. évi időszak alatt, legalább 5 évi tényleges szolgálatot teljesítettek, eddigi szabadutazási kedvezményét úgy a családfo, valamint az igényjogosult családtagok részére is, annak kétszeresére emelte fel. Végül értesítjük a CFR központi pénztáránál fizetett összes nyugdíjasokat, hogy az esedékes március havi nyugdíjuk sürgős folyósítása céljából, újból felterjesztést tettünk a CFR Segély Pénztár vezérigazgatóságához. Elnökség.

Shuk Lajos filharmonikus karmester a modern zenéről

Előadás és kamarazene a Kölcsey Életiskolában

Dr. Roth Marcel orvostanár a múlt évi novemberben kezdte társadalomtudományi előadásával, Shuk Lajos tegnap befejezte zeneesztétikai előadásával a Kölcsey Életiskola tizenöthetes előadássorozatát. Kettőjük közt még tizenhárom, kiváló tudással és előadókészséggel képesített intellektuális világszótotta meg a megállapított tudományegyetemi magaslaton a mai társadalmi élet értelmi és érzelmi jelenségeit, annak az állandó sokszázfőnyi hallgatóságnak a számára, mely valószínűleg törzsközönséggé forrt össze az Iparos Kulturház Kölcsey-szertáin. A tegnap esti befejező előadásra is megtelt a terem, a társadalom minden körét képviselő közönséggel. Az Életiskola vezetői különösen érdekes tartalomról gondoskodtak erre az utolsó előadásra.

Shuk Lajost a filharmonikus zenekedvelő közönség az ősz óta, művelt és energikus temperamentumu karmesternek ismeri, az este a modern zenéről tartott előadásából megismerte azt az átfogó esztétikai tudással oktató művészegyeniséget, aki mindenki számára érthetővé tudja tenni a zenealkotások szépségeit. Félórás előadásában az ismeretanyag világos szerkezetével és élénk stílusával, tudást és szórakozást nyújtott a laikus és muzsikuss hallgatónak egyaránt.

Bevezetésül a zenei modernség relativitását fejtette ki, annak igazolására, hogy ami ma futurizmus, „a jövő zenéje”, holnap elfogadott jelenség. Utalt Beethoven „Fidelio” előadására, Wagner párisi Tannhäuser-előadására és művei ellenhatására, vagy Strauss Richardra, akit forradalmárként méltattak és ma elfogadott konzervatívként becsülnék. Mai értelemben modernnek nevezik azt a zenét, mely az új romantikusok után fejlődött. A mai zenei modernizmus tanítómesterei az orosz Muszorgszki és Rimsky-Korsakov voltak, akik a francia Debussy és Ravel is tanúik, de minden zenei modernség forrása a „bayreuthi varázsló”, ahogy Strauss Richard Wagner Richardot nevezi. Shuk nyomatékosan kiemeli Puccini érdemeit a zene modern fejlesztésében, akinek hatása Debussy és Ravelnél nyilvánvaló. Érdekes volt az előadó megállapítása, hogy a Ma a szonáta és szimfónia alkonya, mely utóbbi helyét az egytételű szimfonikus költemény foglalja el és lejár az újtechnikás virtuózhangverseny ideje is, ha érzésszerű elemény nélkül való. Hatásos volt az előadásnak a francia festőművészet és zenei impresszionizmus rokonságáról szóló részlete.

A zenei alkotások terén széles látókörű előadó sorba veszi az európai nemzetek újabb zenei alkotásait, melyeket költők egyéniségével jellemez. A magyarok közül természetesen Bartók és Kodály zsenijét analizálja nagy szeretettel. Érdekes, amit Európa zenei térképének megrajzolásában, az angol népről mondott. Az angolok oly zeneszerző-gárdával rendelkeznek, mint egy más nemzet sem. Midőn ezt a nézetét nyáron a salzburgi Festspielben egy nemzetközi író- és művészársaság előtt kifejtette, élénk helyesléssel fogadták.

Az elméleti értékmegállapításokkal kiváltott hangos elismerése után, a beszélő Shuk helyet adott a cello-művész Shuknak, akinek a karmester Shuk átengedte a Filharmonia három kitűnő tagját, hogy nemes kamarazene-együttesben bemutassák Debussy g-moll vonósnyegyeseben a modern zene elméletben méltatott szépségeit. Töllessy Magda (1. hegedű), Ungár Imre dr. (2. hegedű) Gárdos Oszkár dr. (brácsa) és Shuk Lajos (cello), egységes megérzéssel fejezték ki a mű szépségeit. A közönség nagyon hálás volt a szép élményért és ebbe a hálába kapcsolta be zárószavait Fischer Aladár, a Kölcsey Egyesület elnöke, ki nemes hevüléssel átértékelte az előadást, a maradandó hatása, komoly építő munkát, amelyet a Kölcsey Életiskola kereteiben kutató, tudásban és szociális érzésben gazdag, művelt férfiak és nők hónapokon át önzetlenül végeztek. Elismeréssel szólott az életiskola törzsközönséggé lett hallgatóiról is, akik megértéssel támogatták az előadókat és a rendező Kölcsey Egyesület munkáját.

SPORT KÖZLÖNY

A Ferencváros, Újpest, Hungária és III. ker. FC Aradon

Szines lesz Arad nemzetközi programja. — Az AMTE több külföldi neves együttesrel áll tárgyalásban. — A Szeged FC vendégjátéka nyitja meg a külföldi csapatok sorát

Az elmúlt héten beszámoltunk arról, hogy Arad husvét vendége a Szeged FC kiváló proficsapata lesz. A szegediek nagytudású együttesét a Gloria-CFR kötötte le és a husvét programm így valóban érdekesnek mondható. Azt is megírtuk, hogy husvét vasárnapján a rendező egyesület veszi fel a szegediekkel a küzdelmet, míg másnap, hétfőn az AMTE játszik a Szeged FC együttesével.

Pünkösdi két napjára, — amely tudniillik kizárólagos rendezési joggal az AMTE-é, — a piros-feketék vezetősége több irányban előrehaladott tárgyalásokat folytat, úgy, hogy a köztéved minden bizonnyal még e héten befut. A pünkösdi vendég vagy a magyar amatőr-bajnokságban kitűnően szereplő, nagyhírű

BSZKART csapata, vagy a zágrábiak legjobb együttese, a HASK lesz.

Rövidesen Aradon fog vendégszerezni a III. ker FC kiváló együttese, amely legutóbb 11 gólt és pompás játékának emlékét hagyta Aradon. Ennek a meccskötésnek fixirozása is a napokban várható. Szó van egy német csapatról is, de itt a tárgyalások még kezdő stádiumban vannak. Bizonyos a Ferencváros vendégszereplése, ezt az AMTE köti, míg az Újpest és a Hungária vendégjátékáról is nemcsak, hogy szó van, hanem az AMTE budapesti megbízottja mind a két egyesülettől megkapta az opciót.

Mint a felsoroltakból feltűnik, Arad ezidei nemzetközi érintkezése épp olyan intenzív és szines lesz, mint volt az 1931-es évben.

Külföldi Sportközlöny

Olaszország teljes erővel megkezdte a szervezkedést az 1936. évi berlini olimpiászra, különösen az atlétika az, amely az olaszokat izgatja. Olaszország máris három nagyszerű finn sportoktatót biztosított a maga részére. Paavo Karriko, az ismert finn tréner, Armas Wahlstedt, a jeles ugró és dobóatléta és Matti Järvinen, a gerelyvetés világrekordere utaznak legközelebb Olaszországba, az olimpiai jelölteknek amatőr alapon leendő előkészítésére.

William Carr-t, a 400 méteres síkfutás világrekorderét, — mint Philadelphiából jelentik, — súlyos autószerencsétlenség érte. Az USA híres bajnokatlétáját csipő- és comb sérüléssel kórházban ápolják. Orvosainak véleménye szerint Carr többé nem sportolhat.

Amerikában újabb boxolótragédia történt. Az Ontario államban lévő Kingstown városban két amatőrboxoló mérkőzött. Egyikük: névszerint Dragon, hirtelen összeesett a ringben, majd néhány perc múlva meghalt. Az orvosok egy nagy rejtély megoldása előtt állottak. Először az volt a véleményük, hogy a szerencsétlen versenyzőt szívizélhűdés, vagy agyvérzés érte. Végül azonban egyértelműen megállapították, hogy a boldogtalan gummiszájvédőjének egy darabját lenyelte és megfulladt.

A most induló amerikai új baseball-szezonra most folynak a játékos-szerződések. Ellenére a gazdasági depresszióknak, fantasztikus összegek röpöknek a játékosbörze levegőjében. Így például a jenkik a „baseball királynak”, Babe Ruth-nak, nem kevesebb, mint 50.000 dolláros szerződést kínáltak. Babe Ruth azonban vonakodik a szerződést aláírni, mert 60.000 dollárt követel. A baseballfronton egyébként áll a bérsztrájk.

A Mexikó-Cityben székelő két német sportegyesület már szervezi tagjai körében az 1936. évi berlini olimpiászra indítandó társasutazást.

O Engelhardtöt lesterződött a Bocskai. A Bocskai hosszú tárgyalások után lesterződött Engelhardtöt, a Kolozsvárról származó volt Bohn SC-játékost, akit a debreceniek Zilahy helyére kötöttek le. Engelhardt a balösszekötő posztján fog szerepelni és már is felvette a magyaros hangzású Eöry nevet. Zilahyért, a kiváló centercsatárért a Szeged FC és az Attila verseng.

O Bulgária a futball-világbajnokságon. Bulgária nevezése a huszonkilencediknek futott be. Valószínűnek tartják hogy Uruguay is részt vesz ezen a nagy tornán.

O Németországi turán a skót bajnok. A skót bajnok, a Glasgow Rangers a jövő hónapban németországi turára indul.

O Magyar csapatok külföldön. Prága a husvét körmérkőzésre magyar csapatot kér. Egy magyar kombinált április 9-én Belgrádban fog vendégszerezni.

O Debrecenben lesz a román-magyar női atlétikai viadal. Az elmúlt évben Brassóban rendezték meg a román-magyar női atlétikai viadalt, amelynek revansára most, tavasszal Debrecenben kerül a sor.

O Elmarad a NAC-Brasovia-mérkőzés. A Nemzeti Bajnokságban vasárnap teljes intenzivitással megindul a nagyüzem. Az A csoportban jut Aradnak mérkőzés, a Gloria a kolozsvári Romania-val méri össze erejét. A többi meccsek: Tricolor-Soimi: Szebenben. BCFR-Ripensia: Temesvárott. A B csoportban a Brassóban kisorsolt Brassovia-NAC-mérkőzést elhalasztják, miután a brassói csapat erre kéri a NAC-ot. Az AMTE Kolozsvárról az Univeritatea ellen veszi fel a küzdelmet. A TMTE Bucurestibe látogat el, ahol ellenfele az Unirea-Tricolor lesz.

O A Venus-AMTE-mérkőzés utóhullámai. Az AMTE bucuresti-i vendégjátéka alkalmával a vendéglátó Venus meglehetősen durván játszott, amit bizonyít, hogy a szövetség fegyelmi bizottsága Motoroit 14 napra, Strucat 8 napra tiltotta el a nyilvános szerepléstől.

O Megszökött az uruguayi futballista Olaszországból. Petrona, a világhírű uruguayi világbajnokcsapat volt centere legutóbb a florenci Fiorentina-ban szerepelt. Petrona az elmúlt napokban bucsu nélkül faképnél hagyta klubját és már utban van Délamerika felé. Az ügy pikantériája, hogy Petrona utlevele a klubnál volt deponálva. Vagy az egyik, vagy a másik utlevél hamis.

O Magyarországi játékos hírek. A „Fradí” Mari néneje, a népszerű Takács I. megvált a Ferencvárostól, mert a Szürke-taxi II. osztályu proficsapat trénerségét elvállalta. A Ferencváros fiatal bekket keres helyére. Amnesztiát kérnek a miskolciak Masalonka, az Attila örökre eltűnt kitűnő halfiátékosa részére.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi színház igazgatósága úgy határozott, hogy az előadásait vasárnapig szünetelteti. Ekkor pedig három előadást tart és mind a három keretében slágerujdonságokat mutat be. A vasárnapi előadások után a társulat ismét elutazik Aradról, mert a fűtési költségek túl nagyok, azt a mai viszonyok mellett bevételezni nem tudja. A jövő hónapban azonban neves külföldi vendégekkel újból visszatér a társulat, hogy akkor már huzamosabb ideig tartson előadásokat. A vasárnapi három előadás szenzációs számú meggy. Délután 3 órakor a Zsákbamacska ujdonság megy, amelynek premierje a társulat visszatérésének első napján zajlott le, a címszerepben a ragyogó Erényi Böskevel. 6 órakor a Forgószél a műsordarab, ez a megkapó, mai modern tragikomédia, este pedig a franciás szellemű Teve a műsordarab. A Forgószél Budapesten több mint 75 előadást ért el és realiztikus hangjával találta meg az utat a közönség tetszéséhez. A Teve pikantériája az utólrhetetlen gall eszprít jelenti. Kényes tartalma miatt az igazgatóság az operettet csak felnőtteknek játsza. A főszerepket Erényi Böske, Horváth Mici, Papp Ella, Balázs, ifi Szendrey, Deésy, Darvas, Javor, stb. játsza.

MUZZAY-nál színházzal szemben Trenchcoat, Felöltő, Öltöny a legolcsóbban

Minden darab saját készítmény.

Nemzetközi konfliktust idézett elő a hóvihart követő ségai talajviz-áradás

A Mezőhegyesi Cukorgyár álláspontja miatt nem lehet csökkenteni a Holtmaros vízszintjét. — A Lantos-telep lakosságának akciója a városvezetőség előtt. — Akiket a talajviz döntött árvízveszedelembé

Április elején indulnak meg a román-magyar vízügyi tanácskozások Aradon

Az elmúlt hetek hófúvásos napjainak kellemetlen következményei támadtak Arad egyik városrészében, az ugynevezett Lantos-telepi munkás-városrészben, ahol

az elolvadt hólé először sártengerbe temetett mindent, majd megjelent a telep eddig még ki nem írt réme: a talajviz is, amely elborította a Lantos-telep házainak pincéit, sőt sok helyütt ki is öntött a házak udvarára.

Vannak nagy részei a Lantos-telepnek, amely ebben a pillanatban úgy néz ki, mintha árvíz öntötte volna el a városrészt: mindenféle óriási vízfelületek csillognak a gyenge tavaszi napon, nagy öröme a libáknak, kacsáknak, de annál nagyobb bajára a városrész lakóinak, akik házaik alapozását féltetik az alattomban roncsoló talajviztől.

A Lantos-telepi árvíz ügyében a telepalapító Lantos Miksa városi tanács tag haladéktalanul interveniált Aradváros vezetőségénél, segítséget kérve a talajviztől elárasztott munkáslakások számára. A helyzetet komplikálta még az is, hogy

a Holtmarosnak az az ága, amely Sága és Gáj mellett húzódik el, megtelt az elmúlt héten jeges hóval.

A hóréteg azonban ahelyett, hogy elusztott volna az olvadás-okozta árral, megmaradt és feltorlódott, mivel a Holtmarosba öntött, elhasznált olajtartalmú Astra-gyári ipari víz valóságos megkötötte a víz felszínén a hórétegeket. Ennek következtében a Holtmaros aggasztó módon feldagadt és növelte a Lantos-telep talajviz-veszedelmét.

Mindezekre az okokra a Lantos-telepi küldöttség még idejében felhívta Aradváros vezetőségének figyelmét és ennek következtében Botiuc Elek dr. polgármester még bucuresti-i útja előtt intézkedett, hogy a város technikai ügyosztálya részéről lépések történjenek a Lantos-telepi „árvíz” megszüntetése érdekében. Muresan János városi főmérnök ki is szállt a helyszínre és megállapította, hogy a párnapos hófúvás valóban fenyegető módon megnövelte a Lantos-telep rendes tavaszi talajvizet és a legradikálisabb megoldás pillanatnyilag azt követeli, hogy

a Holtmaros zsiliprendszerének segítségével egyfelől csökkentsék a meder vízszint-vonalát, másfelől pedig haladéktalanul szivattyúkat állítsanak be, amelynek segítségével át lehetne pumpálni a felgyült talajvizet a Holtmaros medrébe.

Ugyanez a veszélyes helyzet állott elő a Szarazér esetében is, amely Gájban teremtett hasonló helyzetet.

A város mérnöki hivatala a Holtmaros-csatorna szintjének csökkentése érdekében azonnal érintkezésbe lépett az aradi folyam-mérnökség vezető-főmérnökével, Papp Tihamérral, akit felkért arra, hogy járjon el hivatalos úton a mezőhegyesi zsilip-kezelőségnél, hogy csökkentsék a Holtmaros-csatorna szintjét.

Ez a kérdés azonban nem remélt nemzetközi bonyodalmakra vezetett,

amennyiben a Mezőhegyesi Cukorgyár, amely a csatorna vizével tartja fenn üzemét, ragaszkodik a jelenlegi vízszinthez, amely természetesen igen megfelelő számára a gyártási üzem szempontjából, de egyáltalán nem helyesíthető ez az álláspont a Lantos-telepi, valamint a gáji lakosság szempontjából, ahol árvíz-veszedelmet jelent a Holtmaros magas vívjára.

A tárgyalásoknak ennél a fordulattal a Mezőhegyesi Cukorgyár magatartása miatt Aradváros mérnöki ügyosztálya felkérte Papp Tihamér folyam-mérnökségi vezető-főmérnököt, hogy a rendelkezésre álló utakon haladéktalanul interveniáljon Mezőhegyesen, hogy illetékes nemzetközi vízszabályozó fórumok bírják rá álláspontjának megváltoztatására a Mezőhegyesi Cukorgyárat.

Az érdekes ügyben a leglelkesebben természetesen Lantos Miksa városi tanács tag, a Lantos-telep érdemes alapítója működik közre, mivel valóban türehetetlen az a helyzet, hogy évről-évre egész aradi városrészek lakói kerüljenek abba a kinos szituációba, hogy mindenesztől elöntse őket a felduzzadó talajviz. Szerdán délelőtt a város részéről egy újabb városi bizottság szállt ki a Lantos-telepre, hogy addig is, míg ez a nemzetközi vízügyi konfliktus elintézését nem nyer, a városi gépüzemek megfelelő talajviz-szivattyúkat állítsanak fel, hogy ezek útján mentesítsék a Lantos-telepi lakosságot a talajviz-veszedelemtől.

Értesüléseink szerint

április hó elején Magyarországról a kérdés rendezésére vízügyi szakértők érkeznek Aradra.

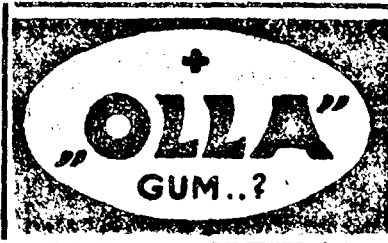
akik a román szakértőkkel egyetértőleg szólnak ki a helyszínről. A román szakértők részéről a tárgyalásokon hivatalból részt fog venni Papp Tihamér folyam-mérnökségi vezető-főmérnök is, aki a kérdéskomplexumban képviselni lesz hivatva a városi lakosság érdekeit is. (—ab.)

Aradi nagy cégek bojkottja a németországi áruk ellen

A felekezeti érzésből származó szolidaritás az akció alapja — Egy németországi nagy cég érdekes levele Aradra

A Németországban erőszakosan megindított antiszemita mozgalomnak tudvalevően Romániában is élénk visszhangja támadt. Az itteni kereskedők közül számosan bojkottálják a német árukat és Hitler országával megszakítanak minden üzleti összeköttetést. Néhány hét óta Aradon is hódít ez az irányzat, amelynek eredményeiről az alábbi adatokat szerezte az Aradi Közlöny:

Az aradi főútvonalon levő egyik nagy társaság, amelynek Bucurestiben fiókállalata van, évtizedek óta összeköttetésben áll számos németországi nagy iparvállalattal és export-céggel. Az aradi társaság ugyanis olyan cikkeket tart, amelyeknek legnagyobb részét külföldön kell beszerezni. Habár németországi szállítóival állandóan jó összeköttetést tartott fenn és differenciák sohasem merültek fel közöttük, a Hitler uralma alatt történt elítélendő események hatása alatt két németországi szállítójának az alábbi tartalmú levelet írta:

Figyelem!
Nem minden
prezervatív.
„OLLA”
ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánszatokat.

FILM KÖZLÖNY

* Baby

Anny Ondra ragyogó slágeroperettje a Corso-moziban

Üdítően vidám, minden jelenetében elragadóan szellemes, ötletes és elejétől végig fordultatos slágeroperett Anny Ondra-Carl Lamac legújabb filmprodukciója. Főként a derűs, szívből fakadó kacagást előidéző helyzetkomikumra helyezi a mesterrendező a főszűlyt s ilyen módon sikerült is a „Baby”-nek olyan hatást elérnie, hogy az, aki végignézte, szinte mulatságosabbnak látja az életet, a szürke hétköznapi gondterhes sorozatát...

Baby egy édes kisleány, a legelőkelőbb arisztokrata-család gyermeke, akit álmai a színpad felé vonzanak. Szülei hallani sem akarnak ilyesmiről és Londonba küldik nevelőintézetbe. Iskolatársnője, egy régi artista-család leánya, viszont irózik a színpadi szerepléstől és hajlamai komoly, tudományos pályára predesztinálják. Susette szintén Londonba küldik, a Singing-Babyk iskolájába, hogy primadonnát neveljenek belőle... Mi sem kézenfekvőbb, mint hogy — szerepet cserélnek és Babyból a Singing-görök primadonnája lesz, míg Susette sikerrel teszi le vizsgáit az intézetben. A bonyodalom ezután következik, annyi groteszk komikummal, annyi humoros beállítással és ragyogó ötlettel fűszerezve, hogy legszívesebben tapsolni szeretnénk Anny Ondrának, ennek a kis bosszorkánynak, Karel Lamacnak, a mesterrendezőnek és a többi elsőrendű szereplőknek: Olly von Flint, Adolf Wohlbrück, Willy Stettner, Joseph Eichheim, a nemrég elhunyt Albert Pauling és Emilia Unda adnak kabinetalakítást. Leo Leux, a kitűnő zeneszerző, az „Ich liebe Dich, Y love You, Je t'aime!” és az „Auf Wiedersehn Baby” című dalokat első hallásra belelopja a közönség szívébe. A kísérő műsor méltó a slágerfilmhez: Robert Stolz sétatája Bécsben, a dalok városában, Bolváry Géza rendezésében felejthetetlen élményt jelent.

— Mivel Hitler és elvbarátai a legkíméletlenebb hadjáratot indították a németországi hitsorsosaink ellen, tudomásukra adjuk, hogy a mai naptól kezdve Önökkel beszüntetjük az üzleti összeköttetést.

Az egyik engrosszista nem adott választ. A másik vállalat azonban azonnal reagált és azt közölte aradi kommittensével — aki mellesleg szólva készpénzvevő — hogy az ő vállalatuk főrésztvényesei szintén izraelita vallásúak, tehát méltányosnak találná, ha az aradi nagy cég megváltoztatná álláspontját és ezután is vevője maradna.

Az aradi társas-cég nem hagyta válasz nélkül ezt a kérő levelet. Azt írta a berlini részvénytársaságnak, hogy az üzleti kapcsolat megszakításával nem a németországi zsidó gyárosokat, vagy kereskedő-cégeket akarja anyagilag meggyöngyíteni, hanem a felekezeti érzésből származó szolidaritás készleti elhatározásának keresztülvitelére.

— Mivel németországban üldözik hitsorsosainkat — fejezte be levelét az aradi nagykereskedő-cég — tőlünk mindaddig ne várjanak pénzt, amíg ott ez az irányzat uralkodik.

Az aradi engrosszista azóta jelentékeny árukvantumokat rendelt a külföld más államaiban. Kereskedő körökből kelt hírek szerint több aradi nagykereskedő és iparvállalat ugyanilyen álláspontot foglalt el.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi házadó-felebbezési bizottság érdekes döntései

A méltányosság érvényesül a tárgyalásokon

Jelentettük, hogy az aradi házadó-felebbezési bizottság minden délután ülést tart a pénzügyigazgatóságon s már napok óta érdekes viták ügyek elbírálásával foglalkozik, mert a legnagyobb bérházak jövedelmi ügyei kerültek eléje. Többek között egy történelmi nevezetességű kétemeletes szép bérpalota, továbbá egy külföldön élő vagyonos özvegy urnő és egy külföldi tőkével alapított nagy iparvállalat, valamint egyéb ügyek foglalkoztatják az első számú bizottságot. A fenti három felebbezést még részletesen nem tárgyalhatták le és különböző iratok beszerzéséig elhalasztották a döntést.

Egy általánosan ismert idősebb urnak, a központban levő kétemeletes ház tulajdonosának adóügye is ugyanczen kommisszió elé került. Mivel az épületben két hatalmas és jól jövedelmezett üzlethelyiség hosszabb idő óta üresen áll, az adókiivető-bizottság két nagy lakás után 14—14 ezer lej évi házbért állapított meg. A kincstár képviselője egyenként 68 ezer lejre kérte a lakások bérének felemelését, de a felebbezési fórum méltányosabb volt és megtagadta a 14 ezer lejes adókiivetést. Ugyanígy álláspontja helyezkedtek egy volt Szabadságtéri háromemeletes bérház tulajdonosnőjével szemben is, akinél szintén a kincstár megbízottja adott be felebbezést, mert nem volt megelégedve a házadó-alappal. A kincstár felebbezését azonban tegnap elutasították, mert figyelembe vették a lakókkal kötött szerződést. Mint említettük, egy általánosan ismert építész-mérnök magánházának ügyét is tárgyal-

ták és ott is elutasították a kincstár felebbezését, mert az adóalap itt is teljesen megfelelt a mai viszonyoknak.

Munkásfelvétel az aradi Astra-gyárban

Az Astra-gyár igazgatósága közli velünk, hogy a munkások felvétele fokozatosan, a szükséghez mérten történik, figyelembe véve a munkások szakképzettségét és alkalmasságát. Az üzemigazgatóság kéri a hatóságokat és a helybeli befolyásos személyiségeket, hogy ne küldjenek ajánló soraikkal ellátott munkásokat, mivel azokat az igazgatóság a legnagyobb sajnálatára figyelembe nem veheti, minthogy az alkalmaztatások nem történhetnek kizárólag érzelmi alapon. Gondoskodik egyébként az igazgatóság arról, hogy mindazon helyeken, ahol csak lehetséges, a munka kellő megosztás alapján történjék, hogy ezáltal minél több munkásnak nyújthasson megélhetést, egyben figyelembe véve minden lehetőséget, hogy a hosszabb idő óta nélkülöző munkanélkülieket elhelyezhesse.

Ennélfogva mindazok a munkások, akik jelenleg nincsenek alkalmazásban, a gyártási menethez mérten, a szükséghez képest lesznek felvéve. Várjanak türelemmel, míg sorra kerülnek és ne folyamodjanak ajánló levelekkel, mivel az adott helyzetben azok célra nem vezethetnek, mert nem vétetnek figyelembe. Egyes munkások azon állításai, hogy üldözve lennének és ezért nem alkalmazzák őket — míg a többiek dolgoznak — teljes erővel visszautasítandók.

Végül közli még az igazgatóság, hogy nem alkalmaz új tisztviselőket, minthogy a folyó munkák elvégzésére a jelenlegi tisztviselő-állomány elegendő.

Huszezer vagon tűzifát

és ötezer vagon épületfát szállít évente Románia Magyarországnak

Bucurestiből jelentik: A kormányhoz közelálló Argus közli, hogy Tilea Viorica államtitkár részletes jelentést adott át Vaida Sándor miniszterelnöknek a magyar-román kereskedelmi- és clearing-tárgyalások eredményéről.

— Két megegyezést kötöttünk, — írja Tilea: — az egyik kereskedelmi, a másik clearing konvenció. A tárgyalások nehezen haladtak és már csaknem eredmény nélkül fejeződtek be. Sajnos, az eredményeknek nincs nagy praktikus hasznuk, mert csak 1:1 arányt sikerült elérni, de az összes kieserélendő cikkeket még nem állapítottuk meg. Általában a régi elvek maradtak meg. A budapesti kormány az Erdélyben plasszizozott magyar tőkét ezután a fizetési mérlegben is szerepelteti, ami teljesen új eredménye a tárgyalásoknak. A romániai faexportra megállapodtunk, hogy évenként huszezer vagon tűzifát és ötezer vagon épületfát szállítunk Magyarországnak, ahonnan az országunkból hiányzó ipartermékeket fogjuk behozni, de ezeket az árukat még nem fixiroztuk.

— A clearing konvenciót a németországihoz hasonlóan kötöttük meg, azzal a különbséggel, hogy a Magyar Nemzeti Bank nem garantálja a romániai követeléseket és erre csupán a magánbankok adnak garanciát.

— Az aradi méhészeti tanfolyam sikere. A napokban Aradon tartott méhészeti tanfolyamon 221 résztvevő: tanító, tanítónő, tanítóképző-jegyzői tanfolyam hallgatók, háziipariskolai növendékek, valamint városi és községi érdeklődők jelentek meg. Anastasiu Sándor tanár, a Mezőgazdasági Kamarák országos egyesületének konferanrsziója hosszabb és nívós szakelőadást tartott. A kétnapos kurzust azzal fejezte be, hogy a nyár folyamán Aradon új tanfolyamokat nyitnak.

Kéthelyi gróf Hunyady Ferenc tájdalomtól megtörve jelenti, úgy a saját mint felesége gróf Hunyady Ferencné szül. Lónyay Márta grófnő, valamint nagynénje gróf Boos Waldeck Hugóné szül. Hunyady Julia grófnő, annak férje és fia gróf Boos Waldeck Hugó és Fülöp és az egész rokonság nevében, hogy forrón szeretett édesatyja, illetőleg fivére és rokonuk

nagyméltóságú

kéthelyi gróf **HUNYADY KÁROLY**

v. b. t. t., császári és királyi kamarás, szolgáltonkívüli huszárezredes, a Ferenc József-rend nagykeresztjének, a Lipót-rend lovagkeresztjének, stb. stb. tulajdonosa, a Souverain Máltai lovag-rend tiszteletbeli lovagja, Főrendiházi örökös tag,

Soborsinban folyó évi március hó 28-án, reggel 8 órakor, életének 69-ik esztendejében rövid szenvedés és a szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt.

A megboldogult hült teteme f. évi március hó 30-án, csütörtökön délután 6 órakor fog a soborsini kegyuri templomban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a kastély parkjában örök nyugalomra helyezettetni.

Engesztelő szentmise áldozat a boldogult lelki üdvéért f. évi április hó 1-én, szombaton délelőtt 9 órakor fog Soborsinban, valamint az összes kegyuri templomokban a Mindenhatónak bemutatni.

Béke és áldás lengjen drága porai felett!

Soborsinban, 1933. március 28-án.

2 méteres acél mérőszalagot darabonként 50.— lejért szállít: **Kálmán A.** Kereskedelmi és Ipari R.-T., Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 30.

Bucuresti, 13: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19:15: Dinicu-zenekar. 20:30: Közvetítés az operaházból. — Budapest I. 10:15: Blaha Mária zongorázik. Hajdu Anna énekel és Türkös Antal gondolkodik. 1: Déli harangszó. 1:05: Házikvintett. 5: „Leányok a jövő küszöbén”. 6: „A halak életmódjának felderítése”. 6:30: Durim gramofonlemez. 7:30: Angol nyelvvoktatás. 8: Csóka Béla magyar nótákat énekel Pertis Jenő cigányzenekarával. 9: „Lidércek”. 9:30: Az Operaház zenekara. 12:15: Horváth Rezső és cigányzenekara az Emke-kávéházból. Budapest II. 6—6:30: Polydor-Brunswick gramofonlemez. — Bécs. 12:30: Négyes. 13:40: Gramofon. Nicolai: Windsori vig nők, nyitány. Strauss: A denevér, nyitány. 14:20—15: Hangosfilmdalok gramofonon. 16:45: Dalok és áriák. 17:55: Szalonzene. 20:30: Katonazene. 21:45: Wagner: Tannhäuser, gramofon. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 17:30: Népdalok. 20: Rádiózenekar. 23: Gramofon. — Berlin. 12:30: Zenekari hangverseny. 15: Gramofon. 16:40: Citerazene. 17:30: Keringők. 18:25: Otórai tea az arab seiknél. 19:05: Dalok. 21:15: Mandolinzene. 21:40: Zenekari és énekhangverseny. — Hilversum. 0:10: Kovács Lajos és zenekara. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Rádiózenekar. 14:35: Gramofon. 17:10: Slavia-zenekar. 18:10: Zongoraverseny. 18:35: Filmdalok. 20:05: Gramofon. — Leipzig. 13: Gramofon. 17: Szalonzene. 20:30: Beethoven: IX. szimfonia. (Gewandhaus hangverseny.) — Milano. 18:10: Könnyű zene. 22: Operaelőadás. Mor. Ostrava. 11:10: Rendőrzezenekar. 12: Gramofon. 19:05: Gramofon. — Prága. 7:15: Ébresztő. 12: Gramofon. 13:10: Gramofon. 14:40: Gramofon. 18:50: Gramofon. 23:45: Gramofon. — Róma. 18:30: Könnyű zene. 21:45: Szimfonikus hangverseny. — Svájc Aleman adó. 17: Gramofon. 21: Brahms-est. — Varsó. 18: Kamarazene.

PÉNTEK, MÁRCIUS 31.

Bucuresti, 13: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 21: Szimfonikus előadás. — Budapest I. 10:15: Kristály gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1:05: Szervánszky szalonzenekar. 2:30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Misángyi Otó: Fiúk atlétikai foglalkoztatása. — 4:30: A rádió diákfelőrája. 5: Tavasz versek. Hollán Lili szavalata. 6: „Régi pénz”. Révész Béla előadása. 6:30: Szórakoztató zene. 8: Gyorsíró-tanfolyam (Szlabey Géza). 8:25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője”. Zenéjét szerezte: Goldmark. Az előadás után kb. 12:15: Erdélyi-Patat Leó jazz-zenekara a Gellért-szállóból, Vig Miklós énekszámával. — Bécs. 12:30: Szalonzene. 13:40: Gramofon. 14:10—15: Gramofon. 16:20: Ifjúsági óra. Énekhangverseny. 17:40: Szalonzene. 20:35: Bismarck és az új német birodalom. 21: Zenekari hangverseny. 23:10: Kávéházi zene. — Belgrád. 12: Zenekari hangverseny. Klasszikus nyitányok. 13:05: Gramofon. 16: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 21: Népdalok. 21:30: Katonazene. 23: Kávéházi zene. — Berlin. 12:30: Könnyű zene. 15: Gramofon. 16:35: Dalok. 17:30: Könnyű zene. 20:10: Gramofon. 22:35: Brahms: Románok. 23:15: Hírek. Utána: Könnyű zene. — Heilsberg. 17:30: Könnyű zene. 19:55: Spanyol dalok és táncok. 21:45: Beethoven: IX. szimfonia. Közreműködik Basilides Mária. — Langenberg. 13: Könnyű zene. 18: Zenekari hangverseny. 21: Karének. 22:15: Szimfonia. 23:20: Könnyű zene. — Leipzig. 13: Zenekari hangverseny. 17:30: Szalonzene. 21:05: Tarka est. 22:45: Dalok. Utána: Könnyű zene. — Milano. 17: Róma. 20:35: Kávéházi zene. 22: Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 13:30: Rádiózenekar. 20:25: Spanyol zene zongorán. 21:40: Kromatikus harmonikaverseny. — Róma. 17: Zongoraverseny. 20:20: Gramofon. 21:45: Zenekari hangverseny. 23: Könnyű zene. — Svájc Aleman adó. 18: Gramofon. 20:20: Jódlerék. 21: Verdi: Don Carlos. — Varsó. 16: Hegedűverseny. 19:25: Könnyű zene. 21:15: Szimfonikus hangverseny.

KÖNYVEK

A karmazsin-ház árnyéka. Siackpoole híres angol író legújabb regénye a távol Kelet titokzatos világából izgalmasan érdekes, kalandos és szerelmi regény. Franklin-kiadás, szép kiállítás. 360 oldal. 60 lej mindenütt, vagy Lepagenál: Kolozsvár.

A női testkultúra új útja. Dr. Madzsarné könyvének új kiadása: A ritmikus torna, a művészi mozgás és a modern testkultúra módszerei és tornagyakorlatainak leírása 150 magyarázó kép. 220 oldal. Ára árszállításban 112 lej mindenütt, vagy Lepagenál: Kolozsvár. Postán utánvétellel franco.

G. A. Borgese: „Élők és holtak”. Két kötet. Borgese, az olasz irodalom Thomas Mannja, elmélyülésre hajló lélek, aki minden könyvében az élet és halál örök titkait ostromolja szenvedélyes szomjajással. Ebben a regényében páratlanul finom lelki analízis során egy nyugtalan lélek vergődését festi csodálatos lírával, az élet, halál és szerelem mélységes misztériumai között. Ára fűzve 162 lej, kötve 252 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Kolozsvár.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget hogy özvegy Tichér Jánosné Szabadság-téri nőifodrász üzletét a mai napon átvetttem, amennyiben a céggel szemben valakinek követelése lenne, úgy kérem azt három napon belül nálam jelenteni, mert a későbbi követeléseket nem respektálom. Tisztelettel:

Molnár István,

Str. Caragiale (Csiky G.-u.) 10.

PILISINÉ

kosmetikai szalonja

A le modernebb eszközökkel dolgozik. Megőrzi fiatalágát és szépségét. A szépítő eljárások egész légiója áll ottalátogatók rendelkezésére.

1. Szeplők eltüntetése.
2. Szemölcs irás.
3. Archámlasztás.
4. Arcvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszépítése.
7. Száraz, zsíros, színtelen bőr megszépítése.
8. Különböző arepakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben. — Tanítványok az arcápolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek. — Olcsó havi fizetéses bérlelendíszter.

Külön tisztviselő árak !!

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás szerint a leggyorsabban és legbiztosabban. **Hoszpodár-nál** Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-utca) 13.

Férfi fehérműveket gyári árban

vehet és mérték után rendelhet
hozott anyagból is.

REISZ

fehérmű üzem Arad, Str. Berthelot 8. szám. — Színházzal szemben.

HALÓSZOBÁK új és használt állapotban 3500 lejtől. Ebédlők, modern uriszobák 7800 (új), Schöberl, Iróasztal 850, Singer varrógépek 900, Előszobafal 850, Garderóbszekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, briliánt, szőnyegeket keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTARGYAKRA a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja. Az évi kamat csak 18 százalék, az eddigi 24 százalék helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen sehol többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dacia mellett)

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Április 20-án jelenik meg

az erdélyi könyvpiacra az utóbbi idők legszenzációsabb hadifogoly regénye **Kálmán Jenő** budapesti magyar író nagysikerű műve

AZ OMSZKI RANDEVU

Lapunk előfizetői és rendszeres vásárlói a

320 oldalas két kötetes regényt 30 lejért kapiák

ha azt április 15-ig előjegyzik kiadóhivatalunkban, hízomá-
nyosainknál vagy a lapkihordóknál

**Csak annyi példány készül,
amennyi a megrendelés!**

„Az omszki randevu” a kritika egyhangú megállapítása szerint a hadifoglyok sorsát tárgyazó művek legkiválóbbika, mely kvalitásainál fogva felemulja a „Nyugaton a helyzet változatlan” című világhírű német regényt is.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Olvasóinkhoz!

Április közepén nagy kedvezménnyel lepjük meg lapunk hűséges olvasótáborát és előfizetőinket.

Sikerült megállapodást létesítenünk egy kitűnő magyar íróval, Kálmán Jenővel, a „Pesti Napló” és a „Színházi Élet” főszerkesztésével, akinek egy csapásra országos nevet szerzett nemrég megjelent háborús regénye: „AZ OMSZKI RANDEVU”.

A kritika egyöntetűen ismerte el, hogy a hadifoglyok életét és sorsát tárgyazó regények legkiválóbbja egész Európában kétségtelenül Kálmán Jenő műve.

AZ OMSZKI RANDEVU

amelynek izgalmas meseszövege háttérben a fehér és a vörös Oroszország sötét és az idegeket felkorbácsoló árnyaival az első pillanattól kezdve annyira lebilincseli és hatalmába keríti az olvasót, hogy képtelen a könyvet mindaddig letenni, amíg az utolsó oldalal is nem végzett.

Tamara, a gyönyörű orosz táncosnő és Tardy György hadifogoly magyar festőművész tragikus szerelme az élet és a halál mesgyéjén, lenyűgöz, megindít, elbűvöl és magával ragad. Szívszorongva kísérik ezt a megható szerelmi idillt, a háború utáni forradalmi idők vérzivatarain át szibériai fogolyáborok mélységein keresztül és megkönnyebbülve lélekezünk fel, amikor vérfagyasztó és lelkizetmegállító szenvedések és küzködések után a regény eljut a szerencsés kibontakozáshoz. Magyar sorok tragikus és derűs epizódjai a meseszöveg mesteri volta az egész mű gyönyörű, tiszta magyar nyelvezete „Az omszki randevu”-t megérdemelten helyezik a háborús regényirodalom élvonalába.

AZ OMSZKI RANDEVU

című regényből ma egyetlen példány sem kapható sehol sem, mert az első kiadás teljesen elfogyott úgy, hogy Romániának nem is jutott. Most készül a regény német, francia és angol fordítása és ugyancsak most készíti a regény filmváltozatát is a világ legnagyobb filmvállalata, az amerikai Paramount.

Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy

„Az omszki randevu”-t két kötetben, 320 oldalon összesen 30 lejért bocsájt-hatjuk olvasóink rendelkezésére.

Olyan hallatlanul olcsó ár ez, amígore még nem volt példa a könyvkiadás történetében.

Önköltségi áron egyetlen bani haszon nélkül adjuk ki „Az omszki randevu”-t, hogy ezzel az ajándékkal honoráljuk olvasóink ragaszkodását.

Felhívjuk lapunk vásárlóit, akik Kálmán Jenő szenzációs regényére, a 30 lejes áron igényt tartanak, hogy igényüket április hó 15-ig jelentsék be a kiadóhivatalnál vagy lapkihordóinknál.

Olyan helyeken lakó előfizetőink, amely helyeken bizományosunk, vagy árusítónk nincsen, portóra küldjenek be külső 8 lej 50 banit.

A 320 oldalas, 30 lejes „OMSZKI RANDEVU”-BÓL pontosan annyi példányt készítettünk, amennyi előjegyzés történt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ mindenek, kizárólag hosszú bizonyítványokkal, kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1094

ALKALMAZOK fátelapemen megbízható, jószámoló fiatallembert elárulitóni, szakmabeli előnyben. Volt Pécskai-ut 135. 1100

ROMANUL beszélő, középkori mindenek azonnaira vagy április elsőjére háromtagu családhoz felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

LAKÁS.

Diszkréten

elegáns lépcsőházi bejárati, összkomfortos, garcon v. rendelőnek megfelelő 2 v. 3 szobás lakás üresen v. bútorozva kiadó. Str. Marasesti No. 2. v. Kossuth- és Batthyány-u. sarok. 1098

KÜLÖNBEJÁRATU, világos, erkélyes bútorozott szoba kiadó. Bulev. Carol 37., I. em. 1093

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Str. Gheorghescu 11a., I. emelet. Ipartestülettel szemben. 1041

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba vízvezetékkel, azonnaira kiadó. Fischer Elíz-palota, Dr. Vörös.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GYERMEKKOCSI, jókarban levő, eladó. v. Karolina-u. 8. 1092

BIEDERMAYER KREDENC. 6 személyes ezüst evőeszköz. 6 személyes étkező szervice. zongorák. komplett szobabereendezések. ékszerek. fali vitrinek. férfi felöltő. festmények. disztárgyak. fali vitrinek. nyest boa. Undervood írógép. varrógép. ezüst girando. Jókai ös szes művek eladására van megbízásom. SALGONÉ bizom. üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA-papír 5 keres csomazokban 1000 lejes kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 503

KERESEK ezüst tálcákat és különböző ezüsttárgyakat. keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, Biedermayer szalont, vitrineket, márkás festményeket gyári szőnyegeket, szobabereendezéseket, disztárgyakat stb SALGONÉ bizom. üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

Az új forgalmi adókönyvek (Registru special) számlakönyvek stb. a pénzügyigazgatóság előírása szerint, kaphatók Ienci G. nyomdájában Fischer Elíz palota udvarában.

Szalagja kétszer annyi ideig tart, írógépét évtizedekre konzerválja, ha ócska hengerét ujjal cseréli ki. S Z E G F Ű, a főpostával szemben. Telefon 111. Az ország legmodernebbül berendezett írógépjavitóműhelye.

Olesó tűzifa prima 2 éves bukknasáb waggontételeben legelőnyösebb napi árban beszerezhető: Papp Béla erdőtermelőnél Arad, Str. Badea Cărtan 5. (Angyal-u.) Ugyanott ölszámra és súlyra tűzifa legolcsóbban beszerezhető. Egy métermázsza fűrésztelt fa 50 lej házhoz szállítva. 1025

Tudomásukra hozom, hogy április hó 3., 4., 5-én KECSKEMÉTI okl. látszerésznel, Timişoara városában lesznek.

MŰSZEMEKNEK

készítése és azonnali beillesztése céljából. Érdeklődők kéretnek megjelenésüket Kecskeméti cégnek előzőleg bejelenteni. Asprion műszerspecialista, Bécs.

ELLATAS.

Uriháznál, főtéren

elsőrangú ebédkoszt, úgy bejáró vendégek részére, mint kihordásra, méltányos árban kapható. Cím megtudható: ANTIC bizományi üzlet, Str. Eminescu 8.

INGATLAN.

Magánházat keresek

központban esetleg földszinti vagy elsőemeleti modern 5-6 szobást. Címeket sürgősen március 31-ig az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1057

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HIRDESSZEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Ő felsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikerünk titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát kitűnő ellátással

12.- P.-ért adunk.

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest. Dunapart!